MEMORIA BALFOURIANA,

Sive

Historia Rerum,

Pro LITERIS Promovendis,

Gestarum

A clarissimis FRATRIBUS

BALFOURIIS,

D. D. *JACOBO*, Barone de *Kinaird*, Equite, Leone, Rege Armorum:

Et

D. D. *ANDREA*, M. D. Equite Aurato.

Authore R. S. Arnold *M. D.* Equite Aurato.

EDINBURGI,

Typis Hæredum *Andreæ Anderson* Regiæ Majestatis Typogr. Anno *DOMINI* M. DC, XC. IX.

Præfatio ad Lectorem.

NOn me *latet*, benevole Lector, *quæ de magnis Viris ſcribuntur, deberi eſſe Ingenio perfectâ, et induſtriâ elaboratâ; Ego autem Ingenio prorſus mediocri, et exiguâ admodùm Facultate ſcribendi inſtructus, declinare non poſſum quod à me poſtulant Officium, cum illuſtribus Fratribus* Balfouriis *ſanguinis propinquitas, et cum natu minore, arctior per triginta annos Amicitia; licèt eam* Spartam *pro Dignitate ornare nequeam. Ne igitur ergà tantos* Viros *ingratus videar, cum per ætatem ingraveſcentem & vitæ genus, eorum vitas & res geſtas ſtilo florido depingere non poſſim; rudi hoc (quod tibi offero) opuſculo, eorum aliquam Effigiem & rerum, ab iis pro Eruditione augendâ, geſtarum, memoriam cenſui contexendam potius, quàm res tam præclaras à Poſteris ignorari patiar. Quantum autem mihi in hoc officio perficiendo Eloquentiæ deeſt, tantundem à ſingulari meâ in præſtantiſſimos hoſce* Viros *Pietate, et tuâ in me benevolentiâ, ſuppleri*

pleri, vellem. Hâc ſpe fretus, quædam tradam de illuſtrium fratrum majoribus & Propinquis, de ipſorum ſtudiis & functionibus, de operibus quæ pro eruditionis Pomeriis proferendis perfecerint. Si autem non aſſeram omnia quæ de iis dici poſſint, æquum eſt meminiſſe meæ tenuitatis, & me pluribus (quibus opus erat) ſubſidiis fuiſſe deſtitutum.

Virorum autem tam illuſtrium, præclare geſta immoreſcent, Reipublicæ literariæ, plurimum intereſt; eximia enim eorum Virtutis, Eruditionis ſummæ, Ingenii acutiſſimi & Judicii ſubtiliſſimi Repræſentatio Juventutem excitabit, ut hæc magna Exemplaria & Virtutes tam egregias imitetur. Vale.

MEMORIA

MEMORIA
BALFOURIANA
SIVE
Historia Rerum ab illustribus Fratribus BALFOURIIS, *pro Literis Promovendis Gestarum.*

Pars PRIMA.

De Gestis D. JACOBO, *Barone de* KINAIRD.

GENS BALFOURIA Nomen habuit à Castello *Balfora*, sito ad amnem OR, antiquâ Majorum sede; quam, unà cum Vice-comitis *Fifensis* Munere, per multos Annos tenuere. Gens autem in varias Propagines divisa fuit, inter quas claruere maximè *Balgarvea*, *Monquhannea*, *Denmillia*, *Ballovia*, *Carestonia* et *Kirktonia*. Ex quibus multi Viri exorti sunt, cùm Virtute Bellicâ, tùm Pacis Artibus illustres. Ut alios taceam, præterire non possum D. *Michael'm*

chaelem Balfourium de *Balgarvy*, Militem, multis Legationibus apud Principes *Europæ* clarum, quem Rex *JACOBUS* ejus nominis Sextus apud *Scotos*, & Primus *Britanniæ* Monarcha, Baronem Parliamentarium, titulo *Domini Balfourij* de *Burleigh*, Diplomate suo, Anno 1607. creavit.

Nec omittere possum *Robertum Balfourium Anguſianum*, Academiæ *Aquitanicæ* apud *Burdegalenſes* Moderatorem, multis Scriptis impressis celebrem. Hos nominasse sufficit, cum agendum mihi sit solùm de Propagine *Denmilliand*, quæ Originem suam debet *Jacobo Balfourio*, Filio *Joannis Balfourij* de *Balgarvy*, Militis; cui Villam, & Agros de *Denmiln*, in Feudo tenendos, dedit Rex *Jacobus* Secundus, Anno Regni decimo quarto. Sita autem est hæc Villa in Præfecturæ *Fifenſis* Parte *Occidentali*, in Parochiâ *Abdie* dictâ, non procul á *Tai* Fluminis Æstuario.

Hic autem *Jacobus* pro Patriâ pugnans, paulò post *Jacobi* Secundi mortem, in prælio apud *Roxburgh Caſtrum* commisso, interfectus est; ut constat ex Chartâ Regis *Jacobi* tertij, *Johanni* ejus Filio concessâ; Is autem *Johannes* junctus fuit matrimonio *Chriſtianæ Sibbaldæ*, *Petri Sibbaldi* de *Rankilor*, filiæ; et paternæ Virtutis Hæres, strenuè quoque

p.

pro Patriâ pugnans, unà cum Rege *Jacobo* quarto, in Prælio apud *Flowdonem* Collem, occisus est. Hujus verò *Johannis* Filius *Patricius*, Proavus fuit illustrium Fratrum, de quibus agendum est; Et ejus Filius *Alexander* illorum Avus fuit; Illius denique Filius *Michael*, Eques Auratus, Horum Pater fuit; Is autem *Michael*, tàm *Manu*, quàm *Consilio*, promptus, Hospitij Regij *Caroli* secundi, Contrarotulator, sive domesticarum Expensarum Inspector fuit; Ille avitum Patrimonium multis Latifundiis auxit, et ex unicâ Uxore *Joannâ Durhame*, Nobilis Viri *Jacobi Durhame* de *Pitkerrow* Filiâ, quinque *Filios* genuit, & novem *Filias*: Duæ ex Filiabus Virgines demortuæ; septem reliquæ Viris illustribus nupsere.

Filiorum Natu maximus erat *Jacobus*, de quo fusè agendum est posteà.

Secundus erat *Alexander*, cui ab Agro de *Lumbanie*, Titulus fuit. Is Verbi divini Minister, cùm præclarâ Corporis Specie, tùm Prudentiâ, & Vitæ Pietate, Venerabilis erat.

Tertius fuit *Michael*, Dominus *Randerstonii*, Rei rusticæ Peritiâ singulari, multùm commendatus.

Quartus fuit *David*, Eques Auratus, Dominus de *Foret*, in Foro Juridico, tàm *Civili*, quam *Criminali*, Senator.

Omnium Liberorum Natu Minimus, fuit celeberrimus Collega Noster, Dominus *Andreas*, Medicinæ Doctor, & Eques auratus; de Quo, in secundâ parte, hujus Tractatûs, nobis fuse agendum est.

Hos Liberos recensere, operæ Pretium erat, cum quod omnes suâ virtute claruerint, tum quod mirè fœcundi fuerint; Ex his enim (ut sæpe mihi retulit ὁ μακαρίτης *Andreas*) Dominus *Michael* Pater, Nepotes trecentos de se oriundos, viderat; ipse autem *Andreas*, Sexcentos à Patre ortos conspexit. Qui affinitate, plurimis per Universum Regnum, Familijs Nobilibus, juncti fuere; Quæ singularis hujus Familiæ Fœlicitas fuit, quam pauciſſimæ assequuntur, vix ullæ exuperarunt.

Ut ad Primogenitum, Dominum *Jacobum* redeam, Qui *Kinardiæ* Baro fuit, cum in eo erectoris Ingenij Igniculi apparerent; Ejus animum Parentes, debito Pietatis sensu optimisque disciplinis, imbuendum, curaverunt; quantum autem, profecerit in ijs, maturior Ætas abundè docuit; Junioribus etiam in Annis, in Poësi (quæ tunc à doctis multùm colebatur) eum excelluisse ostendit Celebris Poëta Noster, D. *Joannes Leochæus*, i-

Stren-

Strenis, *Calendis Januarijs, anno* 1626. edi-
tis, Poemate inſcripto *Generoſo Juveni Jaco-*
bo Balfourio Kinardi, cui titulus *Janus*, in quo
hæc de Eo cecinit;

Hunc tu Carminibus conſtrictum Iacobo *latinis*
Lege tuis Numeris, quos Muſa Caledonis *aptat,*
Et natura Tibi, nam tu quoque Scotica Siren.
Panthea Noſtra tua eſt, ita cultu lata Britanno
Et melior meâ (ſi quid queat eſſe) Puella.

Idem etiam Carmine in *Jacobi Balfourii* Pan-
theam;

Jamq; ut pulchra ſatis; minus eſt mea Panthea
caſta
Quum non pulchra minus, et tua caſta magis.

Ex quibus Verſibus apparet, *Jacobum* no-
rum, egregiè vertiſſe *Pantheam Leochæi*
tinam, in Metra Scotica. Libellum etiam
di, in quo, varia ſcripta ſunt, ejus Manu,
oemata latina, & quædam in Linguâ ver-
aculâ; & poſtremo Poemati, Nomen ſuum
poſuit.

Studiorum Curriculo confecto, ſtatim ſe
exteras Regiones contulit, ut Mores alio-
m Populorum, inſpiceret; & cum celebri-
us viris, qui ibidem Doctrinæ famâ claruе-
nt, converſaretur; Redux autem in Pa-
iam, totum ſe ſtudio *Antiquitatum* et *Hiſto-*
ria

riæ noſtræ Gentis, dedit, in quibus miros profectus fecit; Fœliciter autem accidebat, quòd hoc ſæculo ineunte varij viri docti, Hiſtoriam noſtram illuſtrare cæperint; inter hos, *Robertus Maule, Officialis*, ſeu (ut malunt noſtrates) *Commiſſarius* Diocœſios *Sancti Andreæ*, de primâ, gentis noſtræ, origine ſcribebat. Dominus etiam *David Buchananus*, Antiquitates noſtræ Gentis accuratè inveſtigabat. D. *David Humius*, Objecta, contra Antiquitatem Gentis noſtræ, doctè diluebat, Nobilis etiam *Robertus Gordonius* de *Stralocb*, Miles, Antiquitates noſtras non parùm illuſtrabat; Dominus *Robertus Johnſtonus*, cùm res *Britannicas*, tùm & *Gallicas*, *Belgicas*, & *Germanicas* ab anno 1572. ad annum hujus ſeculi 28 tradebat. Dominus *Guilielmus Drummond* de *Hauthornden*, Regum quinque, quibus nomen *Jacobus* fuit, Hiſtoriam, Scriptis mandabat. Dominus *Guthreus*, Geſta in civili bello quod inter Nos exarſit, literis conſignabat. Dominus *Wiſeheart*, (poſtea Epiſc. *Edinburg.*) Marchionis *Montiſroſani* Geſta, Scriptis conſecrabat. Geographicam autem Regni *Scotiæ* Deſcriptionem, multùm promoverat, *Timotheus Pont*, magni Viri, & de Republ. literariâ, optimè meriti, *Roberti Pont*, Filius *Robertus* etiam *Gordonius* Eques, & ejus Fili-

us *Jacobus*, Eccleſiaſtes *Rothomagenſis*; & *Johannes Scotus* Scoto *Tarvatus*, Cancellariæ Director, multas Deſcriptiones, & varias Provinciarum Tabulas adjecerant. Reverendiſſimus D. *Johannes Spotſwoodus*, Eccleſiæ Primas, Hiſtoriam, cùm Eccleſiaſticam tùm Civilem, à Primordiis Chriſtianæ Religionis, apud Nos, ad *Jacobi* ſexti Mortem, continuaverat. Hiſtoriam quoque eccleſiaſticam, à Reformatione à Papiſmo ad Sæculi hujus 25. Annum, tradebat *David Calderwoodus*. Horum Æmulatione excitatus *Jacobus Balfourius*, quid Ipſe poſſit in his Studiis, experiri ſtatuit; Cum autem, Artem Heraldicam adamaret, ut Se in eâ perficeret, *Londinum* Se contulit, Amicitiam initurus, cum eruditis, in eâ Arte Viris; In Horum autem Societatem, non tàm aliorum *Commendatione*, quàm propriâ *Virtute* eſt admiſſus; maximè autem, coluit, Dominum *Gulielmum Segar*, qui inter Fœciales, tàm *Ingenij* Laude, quàm *Officij* Dignitate, maximè eminebat, erat enim *Garter*, ſeu *Primus Armorum Rex*; Commercium Literarium habebat quoque cum Domino *Rogero Dodſworth*, & Domino *Gulielmo Dougdale*, iſque Plurima de Antiquitatibus noſtris communicabat ut videre eſt in *Monaſtici Anglicani*, per Hos editi, Volumine altero, Titulo *Cœnobia*

nobis Scotica, ubi varia à *Jacobo Balfourio* ex Autographis exscripta habentur, ad Hosce prædictos Viros transmissa; Ipse etiam ex horum Consuetudine multùm proficiebat in eo Studio; Ab illâ similitudine Studiorum, et amore Patrias Antiquitates penitiùs indagandi Initium sumpsit arctissima Amicitia, quàm multis Officijs continenter fovebant. Is etiam *Gulielmus Segar*, in tanti Amoris et Benevolentiæ Memoriam, non solùm illi, totius collegij Fœcialium, Favorem, & Amicitiam conciliavit, sed et insigne hoc Elogium, ei obtinuit, quod cùm *Chirographis*, tùm *Insignibus* confirmatum, in ejus *Albo* amicorum posuere. Cujus Hæc Formula est.

TO *all and singular, to whose Knowledge, thir presents shall come, Greeting*: Sir William Segar, *Sir* Richard St George, *and Sir* John Borrough, *Garter, Clarentius, and Norroy, Kings of Armes*: William Penson, *Lancaster, Sir* Henry St. George, *Richmond*; Henry Chetring, *Chester*,; John Philpote, *Somerset*; William Le Neue, *York*; *and* John Bradshaw *Windsor*; *Heraulds*: Samson Leonard,

ard, *Blewmantel*, Thomas Thomſon, *Rouge-dragon*; Thomas Preſtoun, *Portcullis*, and George Owen, *Rouge Croſs*; *Purſevants*.

According to the Laudable Cuſtoms of Nations, not to conceile that Honor which is due to Virtue and Learning, We do Teſtifie and bear Record, that James Balfour Eſq; *By and attour his Inſight and Knowledge, in diverſe Languages, hes alſo ſingular good* Experience *and* Knowledge *in all* Antiquities *and Forraign* Hiſtorys, *but eſpecially, in theſe concerning the Iſland of Great* Britain *and* Ireland, *as alſo, we Teſtifie and does Witneſs, him to be an Expert and Graduat Herauld, in Blazing of* Coats *and* Armories, *in inventing of* Criſts, *and* Supporters, *in ſearching* Genealogies *and* Deſcents, *in Marſhalling of* Funerals, Triumphs, *and* Inaugurations, *&c. And in all* Ceremonies *whatſomever, pertaining to* Honor *or* Armes; *In Witneſs of the Premiſſes, we abovenamed,* Kings *of* Arms, Heraulds *and* Purſevants, *has to this our preſent* Teſtificat, *and* Approbation, *with the ſeveral* Cottes *of our* Armes, *affixed our* Manuall Subſcriptions, *at our* Office *of* Armes, *in the Citie of* London, *the* 2. *of* October, *and* 4. *of* December, *in the ourth Zear of the* Reign *of our* Soveraign Lord, King CHARLES, *and of our* Redemption *the* 1628.

Poſt

Post quæ, Eorum *Insignia, Nomina, Officia & Symbola*, in ejus Libro apposita sunt.

Fautorem & Promotorem habuit Illustrissimum Comitem *Kinnouliæ, Georgium Hayum*, Regni *Scotiæ* Cancellarium; Ejus Commendatione à Serenissimo Rege Magnæ *Britanniæ* CAROLO I. creatus est *Leo Rex Armum*, magnâque in Gratiâ fuit apud Regem, qui Ejus Operâ in variis Regni Negotiis utebatur. Nam dum florebant Regis Res multùm in Aulâ versabatur, sed flagrante Bello Civili, cum Partibus Regis faveret, nec ita adversæ Factioni acceptus esset, in secessu apud *Falcolandiam*, aut Prædium suum de *Kinaird*, à Tumultu *Bellico* remotis, totum se studiis prosequendis dedit; Officium autem *Leonis Regis Armorum*, summâ cùm Laude gessit per multos annos usque dum à *Cromwellio* Usurpatore, eo munere, abdicaretur.

In secessu autem rurali, multa collegit M. S. de re Heraldicâ, Varia etiam scripsit in Linguâ Vernaculâ de Eâ; Quorum quædam nunc servantur in Bibliothecâ *Jurisperitorum* quædam amicis donata; quædam in Expugnatione Urbis *Toaduni* (ad Quam, Ea transferenda curaverat) ab *Anglis* direpta fuere. Ego eorum, quæ ad Notitiam meam pervenere, Titulos recensebo.

1

Quæ Scripſit ſunt ea.

1. *A Treatiſe of the Surnames in general, but eſpecially of theſe in* Scotland.
2. *A Treatiſe of the* Order *of the* Thiſtle.
3. *An Account of the* Ceremonies *uſed at the* Coronation *of King* Charles I. *at* Holy-rood-houſe.
4. *The* Ceremonies *uſed at the* Coronation *o K.* Charles I I. *at* Scone, *Printed with th*[e] *Sermon at the* Coronation, *preached by* Mr Robert Douglas, *Miniſter of the* Goſpel *a*[t] Edinburgh,
5. *Ane Account of the* Coats *of* Armes *born by the* Nobility *amd* Gentry *of* Scotland.
6. *Scotorum Procerum Genealogiæ.*

The Genealogie *of all the* Earls *of* Scotland *from their* Creation, *down to* 1647.

7. *An Account of the Funerall* Ceremonies *of ſome* Noble *Perſons.*

An Account of theſe who were Knighted *when he was Lyon.*

8. *An Account of the* Impreſſa's, Diviſo's, *and* Motto's *of ſeveral of our* Kings *and* Queens.
9. *The* Creſts, Devices, *and* Motto's, *of the* Scots Nobility.
10. Injunctions *by Sir* James Balfour *of* Kinaird, Knight, Lyon King *at* Armes (*according to the* Direction *of the* Act *of* Parliament, *made thereanent*) *to be obſerved by all the* Officers *at* Armes.

12 Corrections *of several* Coats *not right* Bla-
zon'd, *and* Blazings *of several* Coats
Him.

13. *The* Genealogies *of several* Families.

14. *An* Account *of the* Coronations *of* Emp-
rours *and* Kings, *especially of* Alexander I.
James VI. Charles I. *&* II. Kings
Scotland.

15 *A* Treatise *of the Scots and* English Si-
names *in several* Volumns.

16 *A* Treatise *of the* Science *of* Herauldry.

Quæ collegit M. S. de Re Heraldicâ, qu-
dam latinâ Linguâ, quædam vernaculâ, alii

Horum Tituli Sequntur.

In Linguâ Latinâ.

1. BArtolus *à* Saxoferrato, *de* Signis *&* Ar
2. NicolausUpton *de* Militiâ *&* Nobilita
3. *De* Bellis *et* Actibus *exercitatis in eisd*
4. *De Nobilitate* Colorum *in* Armis *depict*
5 Regulæ *per* Quas, Colores Armorum,
ipsa Arma, *clarè dijcernuntur.*
6 *De* Gubernatione *&* Reformatione Offi
ariorum Armorum, R. H. V.
7 *De* Officio Comitis Mareschalli *Anglia*
8 *De* Constabularijs, *et* Officio Constabula
Anglia.

9. *Genealogiæ* Regum *et* Principum *Europæ*
10. *It.* Geneal. Regum *Scotiæ.*
11. De juræ prælationis Nobilium *Scotiæ*
12 Extracta *de* Coronatione *Alexandri* III. *Anno* 1249.
13. Extracta *de* Coronatione *Roberti* II. *Regis* Scotorum.

Linguâ Anglicâ & aliis Linguis

A *Large* Volumn *in* Folio *with the* Coats *of* Armes, *of the* Kings, *and most of the* ble *Families in* England, *and the* Coats *of* Armes, *of the* Scotish Kings, *beginning at* Robert Bruce, *and reaching to* K. CHARLES, I. *and the* Armes *of the Principal* Nobles *in* Scotland, *in their proper* Colours.

Cambdeni, *Clarentij*, *Armorum Regis* Regni *Angliæ*, Collectiones quædam *Genealogicæ*, et *Historicæ* Regni *Scotiæ* : *Partly* Latin *and partly* Englisn.

Southamptons *Genealogie* de Angleterre.

L' Ordre de Chivalrie, par Simphorien Champiere.

Traite de L' Ordre de St Michiel.

The Original Institution *of the principal* Order *of* Colliers *in their* Colours *with their*

Mottet's, *by* William Segar *Garter.*

7 *The* Statutes *and* Ordinances *of the Order of* St. George, *named the Garter.*

8 *An account of the* Office *of an* Herauld.

9 Scrimgeour, *His Treatise of* Heraldry. *and* Combates.

10 *A full account of the* Office *of* Heraulds *and of the* King *at* Armes, *their* Institution, Habit, *and* Fees, *and the Emoluments of* Heraulds, Purſevants *and* Meſſengers.

11 *The Copie of the* Commiſſion *of the Earl* Mariſhal *of* Scotland.

12 *An account of the* Kings of Armes, Heraulds, *and* Purſevants *in* England.

13 *A Catalogue of the* Earls, Viſcounts, *and* Barons, *of* Ireland, *as they were Ranked in the year*, 1628.

14 *The* Arms *of the* Nobility *of* Ireland, *and of diverſe* Gentlemen *of the ſame Countrey* 1627.

15 *The* Names *and* Armes *of the* Noblemen *and* Knights, *that were in the Time of* King Edward I. *and* King Edward II.

16 *The* Armes *and* Names *of the* Benefactors *of the* Church *of* Weſtminſter.

17 *The* Alphabet *of* Honor, *of the* Succeſſion *and* Armes, *of the* Kings, Princes, Dukes, Marqueſſes, Earls, Barons, *and* Gentry.

Gentry *of* England, *ſince the* Conqueſt,

18 *A* Regiſter *of the* Nobility, created *or* reſtored *ſince the* Conqueſt, *in every ſeveral* King *his* reign, *and of ſuch as were* Nobles *when the* Land *was conquered by the* Normans.

19 *The* Pedigree *of the* Nobles *remaining in* Honor, *with the* Matches *of their* Houſe.

20 *A* Blazon *of the* Armes *&* Criſts *of the* Nobility, *till the* 40*th year of Q.* Elizabeth.

21 *An* Account *of the* Solemnitys *at the* Interments *of ſome* Kings *&* Queens, *of* England.

22 *A* Collection *of the* Officers *of the* Queen *of* England, *over all* England *and* Wales, *with their Fees;*

23 Collectanea *Domini Davidis Lindſay* Militis, *Leonis, Regis Armorum.*

24 Injunctions *ſet forth by* Sir David Lindſay *Knight,* King *at* Armes, *to be obſerved, by* Officers *of* armes, *within the* Kingdom *of* Scotland.

25 *Roberti Forman* Fœcialis, M. S.

26 *Several* Books *with the* Coats *of* armes *of the antient* Nobility *of* Scotland, *in their proper* Colours.

27 *Some* Coats *of the* Nobles *and* Gentry *of* Scotland, *in* black *and* white *Cryoned.*

Præcipuè autem ſe applicuit ad Hiſtoriam noſtram illuſtrandam, et cùm ſciret pro Hiſtoria

Historia promovendâ, et ornandâ, ad Fontes Historiarum recurrendum esse; et antiquos Auctores consulendos, et inter se conferendos; *Chartæ*, & *Diplomata* Regni, diligenti versanda Manu, et *Archiva* Monasteriorum, et Ecclesiarum Cathedralium quæ in Registris eorum inserta fuere accuratè exploranda esse; non enim aliundè, quàm ex *Actis* publicis, authenticisq; *Instrumentis*, *Diplomatibus* scil. *Bullis*, et *Chartis* antiquis, certam perfectamq; anteriorum sæculorum cognitionem hauriri posse, videbat;) Monachorum *Chartularia* & *Chronica*, tam *majora*, quam *minora*, quæ majorum Compendia erant, sedulò investigabat; et insignem Horum numerum, obtinuit, Illorum benevolentiâ, apud quos servabantur; Deplorandum autem summoperè est, quod multa ejusmodi. M. S. Sacrilegorum et Indoctorum, facta fuerint Præda, Igni destinanda, aut à Pueris lacerandâ; sicque miserè perierint: Quantilla enim Horum Pars supereſt! et omnia perijssent, nisi pauci quibus ea in maximo Honore fuerunt, opportunè interveniissent. Rudis quidem, fateor, et semibarbarus, pro sæculi modij genio, fuit horum *Monachorum* stilus: Non *Industria* tamen, non *Judicium*, non *Amor Veritatis*, his defuere. Hos certè à primi Mon-

Monaſteriorum *Erectione* in hoc Regno, optimos in re literariâ Exploratores, et Oculatos et Auritos Teſtes rerum cujuspiam momenti, ſuis Temporibus contingentium, habemus fere ſolos et unicos: ut qui in ſuis Monaſterijs unum aut alterum ſemper deputaverint, ad Rerum ſui Temporis Memoriam, Scriptis conſignandam: Quicquid etiam cum exteris Principibus, ſive in Fœderibus ineundis, ſive in contrahendis Principum Nuptijs, ſive in ſtabiliendis Commerciis, publicè tranſactum fuerat, in ſua Chronica & Regiſtra, referri curaverunt; *Literas* etiam et *Bullas* Pontificum, *Reſponſa*, *Edicta* & *Statuta* Regum, *Reſcripta* Epiſcoporum, *Conſtitutiones* Provincialium Conciliorum, *Alia* ſeu *Decreta* Parliamentaria, Prælia, Illuſtrium Virorum Mortes, Epitaphia et Inſcripriones, Anni etiam non rarò Conſtitutiones & Tempeſtates, Morbos graſſantes, Prodigia et oſtenta, Hæreſes ſubortas, earum Authores & Dogmata, & Hæreticorum Pœnas; quæcunque denique ad communem Eccleſiæ et Regni ſtatum ſpectant, ea Literis mandaverunt, ut inde futuris Temporibus, ſi qua dubitatio oriretur, Omni legitimâ contra ejuſmodi Sacroſanctam Auctoritatem, unanimemq;

con-

confessionem exceptione submotâ; de Illorum Fide & Veritate constaret, quæ in hisce Scriptis referebantur. Maxima ergo *Jacobo Balfourio* Gratia debetur à Posteris, æternumq; Memoriæ ejus erigendum est Monumentum; Propter Operam in Hisce manuscriptis conquirendis, et conservandis, elocatam: cum enim perspiceret neque se accuratam, Historiæ *Scoticæ* cognitionem, cui maximè intentus erat, neque sufficientia Documenta, & Argumenta, pro eâ confirmandâ, absq; Vetustorum Authorum optimæ fidei, frequenti, et assiduo usu, adipisci posse; Neque sibi et posteris, pulchrius Ornamentum, neque Patriæ firmius Præsidium fore, quàm ex tali Thesauro literario, nullum ille non movit Lapidem; omnémq; Curam adhibuit, nullis etiam Sumptibus parcens, ut ejusmodi Codicum Manuscriptorum Copiam, non tàm in Ipsius peculium, quàm ad communem Literarum Utilitatem coaecrvaret, & maturè quidem cæpit, nec per Vitam deinceps ab istâ indagine cessavit. Horum autem quæ congessit Catalogum tradam, quantùm ex Scriptis, quæ reliquit, assequi licet; Quamvis multa ex iis nunc non comparent, ut quæ vel urbe *Taodano* (ubi servabantur, ut dictum) expugnatâ

gnatâ, à Militibus *Anglis* direpta, vel amicis conceſſa aut donata fuerint. Eum autem ordinem ſervabo, primo vetuſta quæ poſſederit, enumerabo Manuſcripta, ad Hiſtoriam facientia, deìn quæ ad alias Scientias, et Artes illuſtrandas inſerviant, recenſebo; poſtremo loco moderna Manuſcripta apponam, ad prædictos uſus accommodata.

Manuſcripta Hiſtorica vetuſta

1. CHronicon *Melroſſenſe* quod propriâ manu tranſcripſit ex eo Examplari quod in Bibliotheca *Cottoniana* aſſervatur, Huic adjunctum eſt.
2. Chronicon *Arnoldi Blair*, Capellani Domini *Guelielmi Wallace*, Gubernatoris *Scotiæ*.
3. Chartularium *Fermilodunenſe*.
4. Chartularium *Dryburgenſe*.
5. Chartularium Monaſterij de *Aberbrothock*, Folio,
6. Aliud Chartularium *Arbrothienſe*, Quarto, Cui adjuncta.
7. Chartularium Epiſcoporum *Abredonenſium*.

8. Chartularium Episcoporum *Dunblanen-sium.*
9. Chartularium Episcoporum *Dunkelden-sium.*
10. Chartularium Episcoporum *Sancti-Andreæ.*
11. Chartularium Episcoporum *Brechinen-sium.*
12. Dilpomata variorum *Regum* nostrorum
13. Bullæ variorum *Pontificum.*
14. Chartæ variorum Nobilium.
15. Antiquum Registrum *Monasterij* Sanctæ Trinitatis de *Scond.*
16. Chartularium *Cœnobii* de *Balmerinoch.*
17. Registrum *Prioratûs Sancti-Andreæ.*
18. Registrum *Monasterij* de *Cupro.*
19. Liber *Lindorensis;*
20. Liber *Balmerinensis.*
21. Liber *Cuprensis.*
22. Liber M. S. *Magni Mackulloch*
23. Liber *Sconensis.*
24. Chartularium *Cambus-Kenethense.*
25. Breviarium Libri *Cambus-Kenethensis.*
26. Breviarium Libri *Cuprensis.*
27. Breviarium Libri *Fermilodunensis.*
28. Breviarium Libri *Sconensis.*
29. *Beda* de Gestis *Anglorum.*
30. Historia *Scotorum Johannis Fordoni*

31

1. *Turgoti* Hiſtoria *Scotorum.*
2. *Alredi* Abbatis *Rivallis* Hiſtoria.
3. Chronica *Henrici* Archidianconi *Huntingdoniæ.*
4. Chronica Fratris *Martini*, Ordinis *Prædicatorum.*
5. Hiſtoria *Alexandri Macedoniæ* Regis metrica per *Wilkeum* Civem *Spoletanum.*
6. Liber *Carthuſianorum* de *Perth.*
7. *The* Chronicle *Originall* of *Andrew Winton* in verſe, *to which is joyn'd.*
8. Brevis Chronica ; *in Proſe.*
9. Regiſtrum *St. Mariæ* de *Lindoris.*
10. Chartæ, Diplomata, *Regum* variorum *Epiſcoporum* &c. *Andreæ*, et *Nobilium* quorundam, ſimùl compacta.
11. Multarum *Chartarum* Copiæ, *ſeu* Exemplaria.
12. Variorum *Pontifcum* Bullæ.
13. Indices varij vetuſtorum *Diplomatum.*
14. *Suetonij* Hiſtoria XII. *Cæſarum* priorum.
15. Liber *Juſtini.*
16. *Egeſippi* Hiſtoria à Paſſione *Domini*, ad ſuam Ætatem
17. *Eutropij* Hiſtoria.
18. *Dionisius Alexandrinus*, de ſitu *Orbis*, ex tranſlatione *Antonij Becchariæ Veronenſis.*
19. *Heraclides* Epiſcopus de *Vitis* ſanctorum *Patrum.*

50. Historia Persecutionis *Africanæ*, tempore *Genserici* & *Honorii*, Regum *Vandalorum* à *Victore* Episcopo *Patriæ Vitensis*.

51. Historia Belli Trojani, *Daretis Phrigrij*, ex translatione *Cornelij Nepotis*.

52. *Raimundi Martiani* Clavis Commentariorum *Caij Julij Cæsaris*.

53. *Galfridi Arthuri Monumentensis* Historia de *Brittonum* Origine & Rebus gestis.

54. Chronicon Volumen *à* Tempore *Alexandri* magni ad primùm sæculum *Christianum*.

55. *Archiepiscopatus*, *Episcopatus*, *Monasteria*, ordines *Religiosorum* in *Scotiâ*, ante Religionis *Reformationem*.

56. *Inquisitio* in Curiâ *Vicecomitatus* de *Fysse*, de *terris* ibidem.

Manuscripta Historica Moderna.

1 THE *Diarie of* Robert Birrell *Burgess of* Edinburgh, *containing diverse Passages of State, and other memorable Accidents from the* 1532. year *of our* Redemption, *till the* beginning *of the* year 1605.

2. George Marjoriebankes *his* Annals *of* Scotland *from the year* 1514. *to the year*, 1591.

3.

3. Lindſay *of* Pitſcotty *his* Hiſtory *of* Scotland.
4. John Woodward *the* Life *and* Tragœdie *of* Mary, Queen *of* Scots *in* Verſe.

With this is joyned.

5. *An Account of the* Execution *of the* Scotiſh Queen, *in* Fotheringhey Caſtle. Feb. 8. 1586.
6. ——Prince Henry *his* Life, Death *and* Funeralls.
7. *A Deſcription of the* Weſterns Iſles *of* Scotland *by* Mr. Donald Monro.
8. *Deſcriptio* Inſularum Orchadiarum *per* Johannem Ben.
9. Camdinea i.e. *Examen nonnullorum* à Gulielmo Cambdeno *in* Britanniâ *ſuâ poſitorum per* Da. Humium.
10. Geſta Gordoniorum *et* Southerlandorum 2 *libris deſcripta. Quorum prior*, Huntilæi *Familiæ Res geſtas*, à Johanne Ferrerio Pedemontano, *conſcriptas, complectitur.*
11. *Poſterior* Southerlandiæ Comitum *Originem et Incrementa, Vitas* et *Res, Bello Paceq; geſtas tradit in quo multa Notatu dignæ in Regionibus* Scotiæ *ultra* Caledonios à *Scriptoribus noſtris vel leviter tacta vel penitùs omiſſa fuſiùs explicantur*; *Authore* Alexandro Roſſæo *Aberdonenſi* Scoto.
12. Dalgleiſh *his* Collections *of the* Scotiſh Hiſtorie.

13. *No*

13. *Nomenclator* Buchannani Hiſtoriæ *Scotorum.*
14. Maul *of* Melgum *his* Hiſtory *of the Picts*
15. Vitæ *Pontificum* Sancti Andreæ.
16. The Genealogie *of the chief* Clans *of the* Iſles.
17. *Captain* John Anderſon *his fourth Voyage to the* Eaſt Indies, *containing the* Courſe *he kept, the* Winds, *and* Weather *by the* Way, *and the* Deſcription *of the chief Places frequented by the* Europeans.
18. *The* Affairs *of the* Church *of* Scotland, *from the* year 1610. *to the* year 1625. 3. Volumnes.
19. *The* Proceedings *of the* General Aſſembly *holden at* Glaſgow, *Novem.* 21. 1638.
20. *An* Addreſs *of the particular* Kirks *of* Scotland, *to the* Kirk *at* Edinburgh.
21. Brevis *Narratio* Martyrij Th Maxfeildij.
22. *An* Account *of the* Lord Warwicks *paſſing through the* Spaniſh ARMADO *with a ſingle* Ship.

Deſtructis et direptis Monaſterijs optima documenta pro Hiſtoriâ adornandâ, ex Archivis Regni Actibus *ſcz.* publicis, Regum per, Legatos ſuos cum Exteris, Negotiationibus et Fœderibus, Regum et Secretario

rum.

um Regni epiſtolis et Regiſtris, et Lite is Miniſtrorum ſeu Officiariorum Sta- us petuntur. Pro Apparatu igitur pro liſtoriâ ſui temporis ſcribenda; quotquot x his adipiſci potuit, collegit. Ego Faſci- ulorum & Voluminum ex his congeſto- um Titulos tantum recenſebo.

Manuſcripta Statum Regni ſpectantia.

1. *Epiſtolæ* à *Regibus* et *Gubernatoribus Scotiæ*, ad *Imperatorem*, *Papam*, & *Status Europæ* ab anno 1500. ad annum 1525
2. *Epiſtolæ* à *Jacobo* quinto Rege, *Mariâ* Reginâ, & Gubernatoribus *Scotiæ*, ad annum *Chriſti* 1545
3. Epiſtolæ & Mandata per *Reges*, *Optimates*, & *Magiſtratus*, *Scotiæ*, ab Anno 1505 ad Annum 1626
4. Tractatus Scotici, *or the* Leagues *between* Scotland *&* England, *from the* Year 1069
5. Articles *and* Orders *anent the* Watches, *keept upon the* Engliſh *Side of the* Borders *in* K. Edward VI. *his* Time.
6. *Secreta Secretorum*, ſive de *Principis Inſtitutione* ad *Alexandrum* Magnum, per *Ariſtotelem*, ex *Græco* in *Latinum* Sermonem tranſlata

translata, per *Joannem* Filium *Patricii*.

7. *Le Livre* des *Moeurs* du *Government* des *Seigneurs*, appellez les *Secrets des Secrets* de *Aristote* translatez en *Francoise*.

8. Negotiations *with the* Kings *of* Poland, Sweden, *and diverse* German Princes *and* States, *Regn.* Jacobo *Sexto*, *&* Carolo *primo*.

9. Negotiations *with* Denmark *and* Norway *Regn.* Jacobo VI. *&* Carolo I.

10. Negotiations *with* France, *Regn.* Jacobo VI. & Carolo, I.

11. *Several publick* Papers *relating to the* Scots-Guards *in* France.

12. Negotiations *with* Spain, *Regn.* Jacobo VI. *&* Carolo I.

13. Negotiations *with some* Italian Princes, *Regn.* Jacobo VI. & Carolo I.

14. *A* Memorial *by the* Presidẽt Jeanin *anent* Henry IV. *of* France.

15. Treatises *in* French *betwixt* France *and several other* Kingdoms *and* States.

16. Treaties, Instructions, Powrs, Commissions, Ratifications *and other* Acts *of the* French-Court *in* French.

17. Manuscripts *relating to the* affairs *of* Scotland, *and* England, *in the time of* Q. Elizabeth, *and* K. James VI. 19. Vol.

18. State Bussiness, *Regn* Carolo I. 4. vol.

19. *Secretary*

19. *Secretary* Alexander, *his* Register *of* K. Charles I. *His* Letters *to the* Council *of* Scotland, *and others.*

20. *The firſt* Beginning *and* Proceeding *of the* Presbyterian Diſciplin *at* Geneva, *with the* Proceeding *of our firſt* Reformation *of* Religion, *written by* Doctor Bancroft Archbiſhop *of* Canterbury, *in anno* 1604.

21. *A* Satyre *againſt* Scotland.

22. *The* Anſwer *to it.*

23. *Miſcellany* Papers.

24. Liber *domicilii* Domini noſtri *Regis* anno 1525. *Jacobo colvillo* de *Uchcltree* Miniſtrante in Officio *Computorii Ratulatorum*, Folio.

25. *The account of what paſt when* Prince Charles *was in* Spain.

26. *The* Caſtilian Project, *againſt* England, *with an* Advertiſement *for the preventing thereof, with* a Vieu *of* Britain; *and* Compariſon *betwixt* Britain *and* Spain.

Manuſcripta de Jure.

1. LEges Ludovici Regis.
2. *Conſtitutio* de *Mercaturâ.*
3. *Magna Charta.*

4. *Charta* de *Forreſtis.*
5. *Commentarius* in *Magnam Chartam* & *Chartam* de *Forreſtis.*
6. *A* Treatiſe *anent* Scotiſh Merchandiſe *and their* Meaſures.
7. *Stephani Paterſoni* Notarij *Protbologi* ſive *Regiſtra* 4. vol.
8. *Joan. Lyciothin* Notarij *Regiſtrum.*
9. *Anonymi Notarii Regiſtrum.*
10. *Jo. Philp* Notarij *Regiſtrum.*
11. *The old Laws* Regiam Majeſtatem, *which, beſides what is in the Printed* Copie *are theſe following* Treatiſes.
12. In Quibus Cauſis amittitur Feodum *ſeveral other* Queſtions *reſolved.*
13. *Proceſſus* Curiæ *Purpreſtura.*
14. De *Tutoribus* et *Curatoribus*, and *other Queſtions.*
15. *A* Treatiſe *containing* 18. Rubricks.
16. De 4. *modis* tenendi *Terras* de *Rege.*
17. *The* Maner *of* Battle *within* Liſts.
18. *Notabilia* quædam concernentia *Iter Juſtitiarii*, antequam ad *Iter* procedatur *with this is joyn'd*
19. *A* Treatiſe *concerning the* Procedure *before the* Juſtice-Court.
20. De *Obligatione* et eam *concernentibus.*
21. *Some* Queſtions *about* Deforcement

and other Cases, *as* Appeals, *&c.*
2. De ratione *Cartæ* Conficiendæ
3. De *Pregnante* damnatâ.
4. *Constitutio* de *Mercaturâ.*
5. *Severall other* Constitutions.
6. *The* Laws *&* Customs *of the* Ships.
7. Quædam *Quæstiones* Juris.
8. *The* Forrest-Laws, *Here a large* Treatise; *in the printed* Copy *only* 4 Leaves.
9. *De* Judicibus, *a large* Treatise.
10. *Tailzies.*
11. Leges *Marchiarum*
12. Statuta *Militum* prædictorum.
13. *Severall* Titles *of the* Acts *of K.* Robert III. *not in the* Print
14. *The* Order *of falsing* Doom, *a large* Treatise.
15. *Expositiones* quorundam *Vocabulorum* in *Chartis.*
16. Apud quem *Judicem*, aut *Judices* Causa *Feodi* debet agitari?
17. *The* Form *&* Method *of* Procedure *in severall* Actions.
18. Tractatus *Coronæ.*
19. *The* Order *&* Maner *of showing* holding.
20. Ultima *Statuta* Regis *Roberti Bruis.*
21. Points *belonging to the* Wardens-Court.
22. *An* Index *of all containd in the* Manuscript.

Manuſcripta Theologica.

1. *Biblia* Sancti *Hieronimi* latina.
2. *Ane* New Teſtament *in* Engliſh.
3. *Bibliorum* Summa per *Jo.* de *Vaſco.*
4. *A* Syſtem *of* Theologicall Matters *in a* Roll *of* Parchment.
5. *Paraphraſis* in *Pſalmum* CXIX.
6. *Meditationes* Theologicæ.
7. *Pſalterium* Abbatiæ de *Deer.*
8. *Liturgia* Sancti *Columbani* Abbatis.
9. *Manuale* Sancti *Davidis* I. Regis *Scotorum*
10. *Manuale* Precum.
11. Pſalterium *Ricardi Mariſbel,* Abbatis de *Culroſs.*
12. *Manuale* Reginæ *Elizabethæ Bourchier.*
13. *Venerabilis Bedæ* opuſcula.
14. *Originis* & aliorum *Homiliæ.*
15. *Auguſtinus* de *cognitione* veræ *Vitæ.*
15. ——— De *Trinitate.*
16. ——— De *Pœnitentiâ.*
18. ——— De *Spiritu,* &c.
19. ——— *Sermo* de *Sacramento Altaris.*
20. *Boetius* de *Trinitate.*
21. *Anſelmi* Tractatus varij.
22. Conflictus *Babylonis* & *Jeruſalem.*
23. *Rabanus* de *Corpore* et *Sanguine* Chriſti.

24. *Vitæ*

24. *Vinamundus* de *Corpore Domini*.
25. D. *Alexandri* Scoti novæ *distinctiones* Ordinis *Cistercienſium*.
26. Oculus *Sacerdotum* Magiſtri *Rob. Groſſeti*.
27. *Roberti Groſthead*, Epiſcopi *Lincolnienſis* Loci Communes.
28. Anonymi Flores *Summarum*.
29. Deciſio *Will. Rufi.* Regis *Angliæ*, Contraverſiæ de *Terris* de *Fracheham*.

Manuſcripta Poetica.

1. O*Vidii* Liber de *Faſtis*
2. *Claudiani* varia *Poemata*.
3. *Virgilii* Libri *Æneidos*.
4. *Papinii* *Statii* Thebaidos *Libri* XII.
5. *Perſius*.
6. *Rufi Avieni* Fabulæ.
7. *Will. Bibliarii* Opuſcula.
8. *Juvenalis*
9. *Sedulii* (*Scoti*) Opera.
10. *Terentius*.
11. *Alani* de *Inſulis* Anticlaudianus.

Manuſcripta

Manuſcripta Philoſophica.

1, 2. A *Riſinte* de *Dietei*
Franciſcus Petrarcha de *Remediis* utriuſque *Fortunæ.*

Manuſcripta Medica.

1. *Galeni* Opuſcula, *Parchment.*
2. *Joanicii* Commentarij in Libros *Galeni* de *Corpore humano.*
3. ---------- Commentarii in VI. primos Libros Aphoriſmorum *Hippocratis.*
4. Diſpenſatorium *Nicolai.*
5. Summæ Mri *Walteri* de *Agelon* de *Doſibus Medicamentorum.*
6. *Praxis* Medicinæ Anonymi *in French*
7. *Macer* de *Virtutibus* Herbarum.
8. *Enax* Rex *Arabum* de *Lapidibus.*
9. *Liber* Graduum *Medicinæ.*
10. Anonymus de *Medicinâ*
11. Liber *Serapionis* de *Simplicibus.*
12. *Conſtantini* Monachi *Theorica,*
13. ——— *Practica.*

Manu-

Manuſcripta Rhetorica.

1. INvectivarum *Ciceronis* contra *Catelinam*; Libri tres.
2. Epiſtola *Saluſtii* ad Ciceronem.
3. Reſponſio *Ciceronis* ad Epiſtolam *Saluſtii*.

Manuſcripta Miſcellanea.

1. LEtters to K. *James* VI. from his *Queen*, and *Children*.
2. *Letters* to K. *James* VI. from ſome *Learned Men*.
3. *Ancient* Records *of* Donations *to* Religious Houſes. 2 *Voll*.
4. *Rentale* Epiſcopatûs *Moravienſis*.

Magnâ etiam *Induſtriâ* & multis *Sumptibus*, Bibliothecam ſelectiſſimis, in unâquaque Facultate *Libris* refertam inſtruxit; præſertim autem iis quæ *Hiſtoriam* noſtram, *Rem antiquariam*, aut *Heraldicam*, illuſtrarunt: *Scoticam* enim *Hiſtoriam* ſibi excolendam propoſuit, et quæcunque poterat, ſubſidia, in hunc uſum, comparabat; ut etiam ea res

ſibi

ſibi fœlicius procederet, Commercium literarum iniit cum ſummis ſui Temporis Viris, qui in Hiſtoriâ *Scribendâ*, aut *Illuſtrandâ* claruere; Domino *Roberto Maule*, D. *Henrico Maule* de *Melgum*, D. *Davide Buchanano*, D. *Roberto Gordonio* de *Stralough*, Equite. D. *Rogero Dodſworth*, et D. *Gulielmo Dugdale*, D. *Gulielmo Drummondo* de *Hawthornden*; Quem ob cultiſſimi Ingenij Dotes, amore ſuo digniſſimum cenſuit, et per totam Vitam arctiſſimâ Neceſſitudine et Benevolentiâ, complexus eſt. Cum etiam Lumen *Rebus noſtris* ſpiſſâ Caligine involutis, melius detegendis, illuſtrandisquè ab antiquis Nummis, Annulis, Monilibus, Armillis, Sigillis, cæteriſque priſci Ævi Reliquiis, affundi ſolere cuivis eſſet compertum; prætioſam hanc Supellectilem antiquam, tanquam novam Bibliothecæ Appendicem in Loculis reponendam, ſedulò conquiſivit; cum etiam ex Hiſtoriis conſtaret, *Romanos* huic Boreali *Britanniæ* parti, quæ nunc Regnum *Scotiæ* complectitur, diù inſediſſe et ad Majores noſtros *Scotos Pictóſque* à Provincialibus ſuis arcendos *Prætenturas* & multa *Caſtra*, variis in Locis poſuiſſe, & nonnulla *Ædificia* cum *Lapidibus* inſcriptis reliquiſſe; in Iis etiam inveſtigandis diligens fuit, & quaſdam ejuſmodi

ejuſmodi *Inſcriptiones*, in *Adverſariis* notavit.

Maximè autem conatus eſt ea, quæ in *Hiſtoricis* noſtris deſiderantur, ſupplere; Accuratè igitur *Nomina* propria, *Dignitates* et *Officia* Eorum qui rebus geſtis claruere, et Tempus quo res ſingulæ geſtæ ex *Manuſcriptis* annotavit; Nec ullas Res omiſit quæ alicujus Momenti eſſent, quamvis eas, non plenâ et continuatâ Oratione ſed ſparſim per Paragraphos, traderet; Operaq; ſua, eam ob Rem, *Annales*, non *Hiſtoriam*, inſcripſit, et pleraque, revera, Collectanea ſunt, pro Hiſtoriâ ſcribendâ. Illi enim propoſitum erat, omiſſa addere, et obſcuriùs traditis Lucem fœnerari, potiùs quam plenam & integram Rerum noſtrarum Hiſtoriam exhibere. Pio etiam clariſſimorum Virorum Memorias, ab Oblivione & Interitu, vindicandi Deſiderio incenſus, Itineribus per varias *Scotiæ* Provincias ſuſceptis, inibique *Eccleſiis* Cathedralibus, & ſi quæ eſſent Notæ celebrioris, Parochialibus, etiam luſtratis, *Sepulchra*, *Monumenta* æque cætera diligenter exploravit, *Epitaphia* exſcripturus. Et *Libellum* de *Epitaphiis*, & *Inſcriptionibus*, à ſe collectis ſcripſit.

Rogatu etiam clariſſimi Viri D. D. *Johannis Scoti Scoto-Tarvatii*, Deſcriptionem

Regni hujus Geographicam non parùm illustravit.

Universum enim Regnum (quod Nemo ante eum alius) ingeniosus admodùm Juvenis *Timotheus Pont* Pedibus peragravit, e Insulas etiam omnes, (ab Incolis, qui dissonâ Linguâ utuntur cultas,) vidit, adijt, et singularum Regionum et Insularum *Mappas*, *Descriptiones* confecit ; Has dum ad Editionem parabat, Eum Mors immatura subtraxit. *Chartas* autem et *Mappas* Domino *Roberto Gordonio* de *Straloch*, corrigendas, et supplendas ubi deficiebant, D. *Scoto-Tarvatio* tradiderat ; quas ille in Multis correxit, i quibusdam etiam supplevit, et etiam nova quarundam Regionum *Tabulas* et *Chorographias* adjecit. *Jacobus* quoque noster, *Fifensis* Provinciæ, in quâ natus fuit, quamo omnem peragraverat accuratam Descriptionem scripsit, notatis ubi occurrebant *Antiquis Monumentis*, et *Clararum* etiam *Familiarum Genealogijs*; Imò totius *Regni* Descriptionem, Linguâ Vernaculâ aggressus est, et in *Adversarijs*; multa de singulis *Provinciis* ejus notata reliquit; Quod adeo gratum fuit Domino *Bleau*, ut in *Scotiæ Theatro*, à se edito, Tabulam *Lornæ*, *Jacobo* nostro dedicaret, appositis in eâdem Tabulâ *Insignibus* ejus *Gentilitiis*.

Ut

Ut autem *Spartam*, quam, per Officium *Leonis Regis Armorum*, nactus fuit, maximè ornaret, et *Rem Heraldicam* noſtram ad ſummum Faſtigium perduceret, non ſolùm *Acta Publica*, et Nobilium *Diplomata* ſummâ cum Curâ inſpexit, ſed et quid vetuſtiora *Ædificia*, *Templa*, & *Arces*, et *Palatia*, quid *Scuta*, quid *Lapides Sepulchrales* continerent, diligenter inquiſivit; Quâ autem *Curâ*, *Fide* ac *Judicio*, hoc propoſitum impleverit, ſtantur multa quæ reliquit; *Manuſcripta*, de juſmodi *Rebus*, inter quæ in *Linguâ Vernaculâ* ſunt ab eo Scripta ſequentia.

---

1. A Treatiſe *of* Nobility.
2. *The* Deviſo's, Impreſa's & Motto's *of the* Kings *of* Scotland, *from K.* John Baliol, *to K.* James VI.
3. *A* Treatiſe *concerning* Burials *and* Interments, *with* a Collection *of the* Epitaphs *of our* Kings, Queens, Nobles, *and Famous* Men.
4. *A* Treatiſe *Containing the*, Crifts, *Devices, and* Motto's *of our* Scots Nobility.
5. *A* Treatiſe *de Jure Prælationis, Nobilium Scotiæ, or our* Memorial *of the* Patents *and*

Rights produced by ſundry Earls and Lords before the Commiſſioners, Deputed by the King's Majeſty, anent the Precedency and Priority of Dignities amongſt them, in Parliament, and Council, together with a ſhort Minut of certain Rights extant in the Regiſters, concerning the ſamen, which were not produced before the ſaid Lords, in Anno 1606.

And diverſe others above mentioned.

Cum etiam juveneſceret *Princeps Walliæ* qui *Scotiæ* STUARTUS & SENESCHALLUS etiam appellatur, eſſétque Ejus Aula conſtituenda, ſibi inquirendum cenſuit quantum Reddituum *Principes*, *Steuarti* et *Seneſchalli Scotiæ Hæreditarii* ſive ex Regum *Indulto*, ſive ex *Jure Municipali*, ſeu qualicumque *Modo*, ad ſumptus faciendos, et numeroſam *Familiam* alendam, ſibi vendicaverint, et quæ Jura et Prærogativæ *Ipſis* ex iſta fœliciſſimâ naſcendi ſorte accreverint; et inter *Manuſcripta* reliquit *unum*, cujus *titulus* eſt

The True Preſent State *of the* Principality *of* Scotland, *with the* Means, *how the ſame may be moſt conveniently Increaſed, and Augmented; with which is joyned, An* Survey, *and brief* Note *from the Publick* Regiſters *of the* Kingdom *of*

Certain

certain Infeftments *and* Confirmations *given to* Princes *of* Scotland, *and by them to their* Vaſsals, *of diverſe* Baronies *and* Lands *of the* Principalitie, *ſince the* 15 *year of the* Reign *of* King Robert III. *Collected by him with great Pains.*

Quàm diligens autem fuerit in *Hiſtoriâ* noſtræ *Gentis* illuſtranda, oſtendunt varia quæ reliquit *Manuſcripta*, præter enim ingentem Numerum *Hiſtoricorum* impreſſorum, quos in ſuâ *Bibliothecâ* habuit, et præter *Manuſcripta* Hiſtorica memorata, quæcunque in *Regno*, eo vivo, extabant, quorum *Notitia* ad Eum delata eſt, vel Ipſe inſpexit, vel per alios âſe delegatos inſpiciendapro curavit, et ut *Breviaria* ex iis exſcriberentur ei curæ fuit. Quædam etiam integra deſcribenda, ut quod inſcribitur de *Prælio Aveninia no* vera Narratio 5to *Nonas Octobris*, Anno *Dom.* MDXCIV. Authore *Alexandro Macboreo S. J. Scoto.* Quin et ex *Monumentis* Hiſtoricis, quæ in *Angliâ* ſervantur Ipſe propriâ Manu varia excripſit, ut *Chronicon Melroſſenſe*, aliaq; per alios deſcribenda curavit; Indicem etiam Manuſcriptorum quæ res Scoticas ſpectent contexuit. Pro *Apparatu* autem eorum quæ de *Hiſtoriâ* noſtrâ ſcripſit, Res Maximi momenti, ex Hiſtoricis tàm

impreſſis

impressis quàm *Manuscriptis* excripsit. Unde plura *Breviaria* habuit ex Libro *Scenano*, et *Cambusi-Kenethensi* aliisque, et ex *Johannis Majoris*, *Hectoris Boethij*, *Jo. Leslæi*, et *Buchanani* Historijs extracta. Quæ proprijs suis Locis secundùm Annorum seriem, in *Opere* suo Chronologico, cùm majore, tùm minore dispositi, et in *Annalibus* suis; insertis etiam Rebus majoris Momenti, per Orbem Gestis.

Linguâ autem Vernaculâ, Historiam Regum nostrorum, à *Fergusio* I. ad *Carolum* I. scripsit; brevem quidem, Res tamen quæ Notatu dignæ erant complectentem; videtur etiam cogitasse *Annales* Regum nostrorum fusiores, inchoatos à *Jacobo* I. et continuandos ad Initia Regni *Caroli* II. et quidem Annalibus *Jacobi* I. et II. summam *Manum* imposuisse videtur; Addidit enim ijs Præfationem dedicatam *Ordinibus* Regni in *Parliamento* convocatis; In quâ refert se ijs offerre breves *Annales* Regnorum et Vitarum *Jacobi* I. & II. optimorum Principum; in Quibus tanquam in Speculo cernere possint, rerum humanarum vicissitudines, Potentiorum Casus et Ruinas, Vitiorum Pœnas, et Virtutum Actuumque præclarorum Fomenta, et Præmia.

De

De futuro certè Consiliorum sui Temporis Eventu, ex Præteritis, Judicium planè certum, Mente præsagâ, faciendum censuit; Ostendit autem quanta Mala sibi acciverint Nobiles factiosi, Armis specie vindicandæ Libertatis sumptis, et quomodo Hi Principes optimam inierint rationem Reipubl. Administrandæ juxta *Legum*, et *Prudentiæ* ubi illæ defeciſſent, *Normam*, atque ita publicam Tranquillitatem restituiſſent, cum Res anteà turbidiſſimæ fuiſſent, et reliquum quod erat vitæ, omnibus Honoribus auctum transegerint, cum Populi, qui sapientiſſimi Regiminis Fructum lætus perceperat, Admiratione et Applausu.

Scripsit etiam *Memorias* seu *collectanea* gestorum *Jacobi* III. *Jacobi* IV. et *Jacobi* V. *Mariæ*, etiam Reginæ.

De *Jacobi* autem VI. Gestis fusiùs egit. *Memorias* Gestorum à *Carolo* I. ad ejus Mortem usque luctuosam perduxit; ut *Subsidia* autem & *Adminicula*, pro his conficiendis, sequentes *Tractatus* habuit.

1. *The* Diurnal *Of the* 2*d* Parliament *of K.* Charles, *From the* 15 *day of* July, 1641. *to the* 17 *of* November 1641. *holden at* Edinburgh, *the* Kings Majesty *being present.*

2. *A*

2. *A perfect* Diurnal *Of the first Session of the* 3*d.* Parliament Regn. Caroli, *holden at* Edinburgh, *begun the* 4. *of* June 1644.

3. *Some brief* Memorials *and* Paſſages *of* Church *and* State *for the years* 1639, 1640, *and* 1641.

Scripſit etiam *Memorias* quæ ſequuntur.

Some ſhort Memorials *and* Paſſages, *of the* year MDCXLIX. *And of the ſecond* Triennial Parliament, *begun, and holden at* Edinburgh, *January* 4. *that* year, *till the* 5. *of* July, 1650.

Short Memoirs *and* Paſſages *of* State *fra the* 5 *of* July MDCL. *to the* 26 *of* November *that* year.

Short Memoirs *and* Paſſages *of* State *fra the* 26. *of* November MDCL. *to the* 13 *of* March, MDCLI.

Short Memoirs *and* Paſſages *of* State, *fra the* 13. *of* March, MDCLI. *To the firſt of* January, MDCLIII.

Short Memoirs *and* Remarkable Paſſages *for the* Years, 1653. *and* 1654.

The Annals *of* Scotland 2. Vol.

The firſt Volumn, *containeth the Remarkable* Occurances *from the* beginning *of the* Reign

Reign *of* King Malcolm III. *to the* death *of* King James VI.

The 2d. Volumn *containeth the memorable* Affairs *from the* beginning *of the* Reign *of* K. Charles I. *to the* 41. Year *of* GOD.

An Account *of the* Officers *of* State, 2. Vol.

The first Vol. *containeth the* Chancellors *of* Scotland *from* K. Malcolm III. *to the* 16 year *of* K. Charles I.

The Thesaurers, *from* K. James I. *to the* end *of the* Reign *of* K. Charles.

The Deputy Thesaurers, *since the first* Institution *of that* Office *by* K. James VI.

The Secretaries *of* State *from* K James I: *ad* annum 16. Caroli I.

Privy Seals *from* K. James I. ad 16 Car I.

Clerk Registers *and* Custodes Rotulorum *from* K. James I. ad 16. Car. I.

Comptrollers *from* K. James I. *till past the* Middle *of the* Reign *of* K. James VI.

Kings Advocats *from* K. James V. *ad* annum 16 Car. I.

Justice Clerks *from* K. Robert III. *ad* 16. Car I.

Directors *of the* Chancery à 2*do* Jacobi I. ad 16. Car. I.

The second Volumn *containeth the* Catalogue

of all the great Conſtables *of* Scotland *ſince the* 4th year *of K.* Malcom III.

The Catalogue *of all the great* Mariſchals *of* Scotland, *ſince the* firſt *of the* Reign *of K. David* I. *to the* year 1643.

All the Great Chamberlains *of* Scotland *ſince the* firſt *of* K. David I. *to the* year, 1643.

All the Lords Chief Juſtices, *or* Great Juſticiars *ſince the* firſt *of K.* Malcolm III.

Ane Account *of the* Monaſtery's, Abbays, Priory's, *and* Religious Houſes *in* Scotland, *of their* Orders *and* Founders.

Operis Chronologici Tomus Prior, *Rerum per* Univerſum *Orbem* geſtarum *Seriem*, brevémque ab *anno* 330. ante *Salvatoris* noſtri D. *Jeſu Chriſti*, Adventum ad *annum* uſque 1567, complectens Narrationem; *Auctore* Jacobo Balfourio *Kynardio* Milite *Leone Armorum*, in *Regno* Scotiæ, *Rege*.

Geographical *and* Hiſtorical Remarks *upon the ſeveral* Counties, *and* Shires, *and upon the* Iſles, *belonging to* Scotland, *with an* Account *of the* Floods, *and of the* Rocks, Dangers, Shelves, *and* Sands, *of the* Roads, Creeks, *and* Bays *round about the* Realm of Scotland.

A Full Deſcription *of the* Shire *of* Fyfe.

A Liſt *of the* Biſhops *and* Arch-biſhops of Saint

sint Andrews, *from the* Year 872. *till the* Death *of* Cardinal *Beaton.*

Historiam enim Naturalem illustravit. Scripsit enim de *Gemmis*; singularúmq; *Descriptiones, Nomina, Virtutes,* et *Qualitates*, *Locáque*, ubi producuntur, Justo *Tractatu*, Ordine *Alphabetico* dispositio, enarravit, Linguâ *Vernacula*.

Fraudes etiam, seu ingeniosas Hominum *Inventiones* ad fingendos *Lapides* pretiosos, ex varijs *Authoribus* collegit, Linguaque Latinâ scripsit.

Amicos plurimos habuit; *Dominum* Georgium Hayum *Kinouliæ* Comitem, summum Regni *Cancellarium*; Virum in omni *Virtute* præcellentem. Nemo enim *Regem* integriore *Fide* coluit; aut *Patriam* ejusq; *Jura*, *Privilegia*, *Honorem*, *Commodumve*, Sinceriore *Affectu* prosecutus est; ejus enim *Animus* malis *Affectibus* liber, non *Auro*, non *Muneribus*, quibus plerique *Mortalium* succumbunt, erat corrumpendus, non *Blanditijs*, aut *Præstigijs*, à Proposito & Amore *Veri* ac *Recti*, dimovendus.

Robertum Ayton, Equitem Auratum, *Annæ* Reginæ ab *Epistolis* nec-non *Concilijs*, et *Secretis*, Virum in *Poësi* clarum, & stili Arbitrum elegantem.

D. D. *Georgium* et *Davidem Sibbaldos*, Conſanguineos ſuos: primum, *Medicinæ* Doctorem, Virum Eruditiſſimum; *Alterum* Magni *Sigilli*, ſub *Comite Kinouliæ* Cuſtodem, Virum humaniſſimum. D *Guilielmum Drummondum* de *Hawthornden*, Celebrem *Poëtam* et *Hiſtoriographum*; Quos illi conciliaverunt idem bonorum Literarum *Amor*, eadem Morum *Similitudo*, eadem Patriam *ornandi* et *adjvandi*, collectis Literariis monumentis, Voluntas & Cura.

Memoria

Memoria Balfouriana.

Pars Secunda.

De Rebus geſtis à D. *Andreâ Balfourio M. D.* Equite Aurato; pro Re Literariâ, promovendâ.

DOMINUS *ANDREAS BALFOURIUS*, natus eſt in Prædio avito *Denmillienſi*, Anno DOMINI *Milleſimo Sexcenteſimo, Trigeſimo*; die Menſis *Januarij* Decimo Octavo, et eodem Die, Nomine *Andreæ*, Chriſtianorum *Albo* inſcriptus fuit, in Eccleſiâ Parochiali de *Abdie* per *Magiſtrum* Andream Moravium, *Balvardiæ* Regulum, ibidem *Paſtorem*; è *Scholis* inferioribus egreſſus, cum acri *Ingenio* ſtudiiſque *liberalium Artium* capiendis aptiſſimo

simo esset, *Andreapolin* missus est, ubi sub Disciplinâ Viri clarissimi D. D. *Thomæ Gloggij, Medicinæ* posteà *Doctoris, Poëtæ*que illustris Cursum *Philosophicum*, fœliciter perfecit; editóque *Eruditionis* Specimine, *Magister in Artibus liberalibus* renunciatus est; Cum autem, ingenti Desiderio *Botanices*, reliquæque *Historiæ naturalis* accensus esset, *Medicam Artem* amplexus est, in cujus studio priusquam ad Ægros sanandos se accingeret, in exteris Regionibus XV annos impendit, non ut Quidam, qui quamprimum *Neoterici* cujusdam *Systema Medicum* percurrerint, Dogmatáquè quædam à' receptâ Medicorum Sententiâ, aliena hauserint, et *Empirica* quædam Remedia acquisiverint, tanto *Fastu* et *Arrogantiâ* tument, ut Universam *Artem*, *supercilio* suo, tanquam *Cœlum* Atlantis *Humeris*, inniti existiment, et cum ipsis solis *Sapientiam* esse natam somnient, Reliquos verò *Homines* præ se *Blennos* et *Bardos*,

Errare atq; Viam Palantes quærere Vitæ.

Alia certè Mens, *Balfourio* nostro fuit, Is enim summi Viri, D. *Johannis Wedderburni*, Equitis Aurati, et *Medici* regij (qui *Londini*, Artem Medicam, multâ cum Laude exercebat) Consilio usus, Principes Medicos sibi legendos

legendos ſtatuerat, atque *Medicinam* ex ipſis *Fontibus* eſſe hauriendam, *Veteribus* enim perlectis, facilis gradus ad *Recentiores* erat, tantum autem aberat, ut Hos ſperneret, ut quoſcunque didicerat *Artem*, ſcriptis ſuis promoviſſe ſibi perlegendos decreverit; Hos ut dignoſceret, Junior illuſtrium virorum conſilio, in Libris emendis, utebatur, Ætate autem provectior, Librorum per *Europam* editorum *Catalogos* evolvebat, eóſque qui utiliores in *Praxi Medico* eſſent, comparabat, ſicque *Bibliothecam* bonis *Libris* inſtructiſſimam conſecutus eſt.

Academias celebriores frequentavit, in *Anglid*, *Oxonienſem*; in *Gallid Pariſienſem*, *Monſpelienſem* et *Cadomenſem*; in *Italia*, *Patavinam*, nec obiter, in quibuſdam enim ex *his*, ultra *Annum* commoratus eſt: *Pariſiis* autem, per multos annos hæſit, quòd ibi *Medicinam* ritè diſcendi, maxima Opportunitas eſſet, ſi vel *eruditorum* frequentiam, *Anatomicatum Sectionum* Copiam, *Noſocomiorum* Numerum, *Regium Hortum Plantis* inſtructiſſimum; *Methodum* denique *Medendi* ut *Simpliciſſimam* ita *Tutiſſimam* ſpectes. Florebant tunc magna illa Academiæ *Pariſienſis* Lumina, *Joannes Riolanus* Filius, *Renatus* Moreau, *Guenotius*, *de la Chambre*, *Guido Patinus*, cujus etiam

am filius *Carolus*, Rem' *Nummariam* tun egregiè excolebat. *Jonquetus* autem Re *Botanicam* docebat: Nec ſatis fuit *Balfouri* Curſum *Medicum*, qui in *Academiis* prælegitur tenere, ſed & *Noſocomia* quotidie adibat & *Pharmacopœorum*, & *Chyrurgorum* Officinas; *Barleti* etiam celebris *Chymici*, *Ergaſterium*, ſe *Laboratorium* (ut dicunt) frequentabat & propter crebras, quæ illic habebantur *Corporum* Diſſectiones, apud *Gayant*, Chyrurgum celeberrimum, aliquandò diverſabatur, ubi Manum Operi admovere ſolebat. Sæpiùs etiam in *Agros* et *Loca* vicina excurrebat, ut *Plantas* ſponte naſcentes inſpiceret; ad *Medicinæ* quoquè *ſtudium*, adjunxit Notitiam Rerum antiquarum, et contracta cum eruditis Viris *Familiaritate*, ad eorum *Bibliothecas* & *Cimeliarchia*, admiſſus eſt, et hic melioris Notæ Libros, hic *Rem* nummariam, et omnem *Supellectilem* antiquam, cognoſcere datum eſt; *Londini* etiam diù moratus eſt, quod ibi maximè vigeret praxis Medica, cùm *Antiquorum* tùm *Recentiorum*, ſcriptis innixa, eſſentquè illic illuſtres Viri, qui *Medicinam* non parùm excoluerant, *Harvæus*, de *Mayerne*, *Gliſſonius*, *Whartonus*, *Bateus*, *Scarbrughius*, et *Wedderburnus* noſtras, et *Charletonus*; ob ſtudium autem *Plantarum*

rum diù *Blæſis* degebat, ubi Amicitiam iniit, cum celebri Conterraneo noſtro, *Moriſono*, arctiſſimam; Quæ per utriuſque *Vitam*, mutuis *literis*, variiſque *Officiis*, culta fuit, ibi quoque contracta familiaritas cum D. *Merchant*, qui poſteà Horti *Pariſienſis* Cuſtos fuit.

Circulum (ut vocant) *Gallie* majorem, ſæpiùs perfecit; Iter autem faciens, *Plantas* rariores, et *Animalia*, *Mineralia*, Marinâque, occurrentia ſedulò notabat; in *Peregrinatione* enim penſiculate ad minutiſſima quæque advertebat, nec *Rerum* ibi naſcentium Indagatione contentus, quicquid prætereà ad ſitum *Loci*, *Antiquitates*, et *Populorum* mores ſpectaret, *Mente* et *Oculis* attentiſſimis, obſervabat, et in *Chartas* ſuas referebat; inter rariora autem obſervata, ea tantum notabo, quæ ad *Hiſtoriam Naturalem* pertinent, ut quod in Agro *Blæſenſi*, in vicinià Horrei *Cæſaris*, quod nunc *Orchaiſe* dicitur, in *Cryptâ* in Collis Latere effoſſâ, notavit Genus *Terræ*, cujus vires *Terræ Sigillatæ* non abſimiles creduntur.

In *Agro* etiam *Aurelianenſi* obſervavit *Scaturiginem* Aquæ adeò copioſam, ut qui ab eo defluit *Rivus*, in ipſo capite navigabilis ſit.

In *Agro* verò *Turonenſi*, antrum *Lithopæon* in quo defluentes *Guttæ*, ſtatim *Lapideſcunt*.

In *Agro Salmurienſi*, *Latomiarum* meminit, ubi viſas à ſe dicit *Gloſſopetras* quæ vulgò *Linguæ Serpentum* vocantur. Fontes *Pontenſes*, *Aluminoſos* eſſe putat, obſervabat eos magnâ copiâ ebullire albeſcentes, quæ *Farinâ* iis mixta fuiſſet.

Circa *Avenionem*, Campos *Croco* plenos notavit, et egregiè deſcripſit *Scaturiginem Vallis clauſæ* quæ *Vaucluſe* dicitur, non Aquarum exundantium *Copiâ*, magis quam *Petrarchæ* & *Lauræ* Amoribus celebratam.

Fructum autem *Licii Gallici*, *Dalechampii*, refert, *Avenionis Granum* apellari, et Tinctoribus vendi, pro luteo colore parando.

In *Agro Nemauſenſi*, notavit opus illud mirandum Romanum, *Pontem gardium*, *Wardonis ſcz.* ſeu *Guardonis Pontem*, triplici Serie fornicatum, quem quoque in *Itinerario* deſcripſit.

Toloſæ notavit miram *Terræ* Vim ad *Putredinem à Cadaveribus* arcendam, quæ ſub *Capellâ* Eccleſiæ reperitur.

In *Burdigalæ* Vicinia, inveniri notat Terræ *Tubera*, quæ *Treffes* dicuntur, et à Suibus Odoratu detegi narrat. Ad Oppidum *Brua-*

ge,

ræ, Salinas obſervavit, et Artificium in *Sale* illic parando deſcribit.

In omnibus autem Locis *Plantas* rariores notavit, harúmquè *Chartis* glutinatarum, *Volumina* quædam in *Muſæo* BALFOURIANO, in Academiâ *Edinburgenſi*, ſervantur.

Circulum autem hunc *Galliæ*, primò peregit, cum Nobili *Anglo* D. *Watkinſonpelitor Equite*; Cui *Peregrinationis* Comes adſcitus fuit; & cum Eo in *Angliam* redux, aliquantiſper in Comitatu *Eboracenſi*, in Ædibus ejus manſit, deìn in *Galliam* rediit, ſequè totum *Studio Medico* dedit, ut qui nunc de Gradu *Doctoratûs* aſſumendo cogitaret, quem ut adipiſceretur, poſteà *Cadomum* profectus eſt, ibique antegreſſis publicis *Diſputationibus*, de *Venæ* ſectione in *Dyſenteriâ* celebrandâ, et privatis *Examinibus* à ſingulis Profeſſoribus, per *Statuta* imperatis, *Baccalaureatûs* primum, deinde *Licentiatûs* gradum conſecutus eſt, demùm verò *Præſide*, ac *Laureante* Nobili *Viro*, Magiſtro *Stephano Catharueſio*, Medicinæ *Profeſſore* Ordinario, in Academiâ *Cadomenſi*, in Medicinâ *Doctoratûs* ſummum gradum eſt adeptus, *Cadomi*, Anno *Domini* 1661. die *Septembris* 20.

Gradu *Doctoratûs* assumpto, mox in *Angliam* reversus est, ibiquè parùm moratus est, tum enim à Sereniſſimo Rege *Carolo* II. optimæ Memoriæ, *Gubernator* datus est Comiti *Reffenſi*, egregiæ Spei Juveni, qui *Studia* & *Mores* ejus regeret; Quo *Munere* functus est per quadriennium, partìm in *Galliâ*, partìm in *Italiâ*, per aliquod etiam Tempus in *Angliâ* cum eo reduce manſit; Quo in *Honore* fuerit apud illuſtriſſimum *Comitem*, et quàm optimè de eo meritus fuerit, videre est ex *Teſtimonio* quod moriturus protulit de Ipſo, *Comes* Ipſe, referente celeberrimo Epiſcopo *Sariſburienſi*, in vitâ *Comitis* à ſe ſcriptâ.

Cum illuſtriſſimo *Comite* circulum *Galliæ* & *Italiæ* perfecit; in *Italiæ* autem circulo peragendo, varia etiam ad *Hiſtoriam Naturalem* ſpectantia, obſervavit.

Mediolani inviſit *Manfredum Septalium*, clariſſimi viri *Ludovici Septalij* Filium, ejuſque *Muſæum* accuratè inſpexit; Et in *Mediolani* Vicinià notavit, quod *Echo* eſſet quæ *Vocem* repetit per quadraginta *Vices*.

Florentiæ maximè notavit *Tabulam Achatinam*, *Civitatem Ligurnum* ad *vivum* referentem quæ concinnata est ex varijs *Particulis* Marmoris *verſicoloris*, ita affabre compactis ut unum crederes *Lapidem*, ibi enim, *Portus*, *Præſidia*, & *Turres* exprimuntur, aliáque

que mira obſervavit, novo *Muſivo* Opere elaborata;

Differentiam, inter *Novum* & *Vetus*, ita explicat, quod vetus *ſcz. Muſivum* Opus ex quadrangularibus *partibus* conſtaret, in hoc autem novo, *partes componentes* differentibus *figuris* conſtant, prout *Colores Rei* repræſentandæ depoſcunt, ut *Ceraſi* Corpus, *Lapide* rubro rotundo repreſentatur, ſed *Pediculus* ejus, neceſſe eſt alterius figuræ ſit. Semper autem *Figura*, cùm quoad *Partes*, tùm quoad *Colores* ejus elegantiſſimè completur, nativis variorum *Lapidum* coloribus, in Unum compactis, *Luce* & *Umbrâ* ita diſtributis, ut in *Naturâ* imitandâ, pictorum ferè *artem* æquet.

Meminit etiam duorum *Lapidum*, in *Florentiæ* Viciniâ, repertorum, quorum unus *Oppida* et adjacentes *Agros*; alter albidior *Arbores* & *Sylvas*, nigris ſuis *Liveis* naturaliter repræſentat.

Piſis obſervavit *Turrem* illam *Pyramidalem* quæ *nutare* videtur, nec de *Induſtriâ* ita ab *Architecto* conſtructam putat, ſed cedente *Solo*, paulatim in *Latus* inclinaſſe; Quod ut credat, perſuaſus eſt hoc Argumento, quod cum ex omni *Latere* multa *Serie* parvarum *Columnarum* circundetur, quâ inclinat, infima *Series*, ſupra mediam partem in Terram depreſſa ſit, cum ex oppoſitâ parte integræ columnæ extent conſpiciendæ. *Bononiæ*

Bononiæ inviserat D. *Zanoni*, qui plurimas Ei *Tabulas* æneas *Plantis* incisas ostendit, quæ diu post Ejus reditum in Patriam, in *Lucem* demum editæ fuere.

Venetijs visitavit Fratrem *Antonii Donati* qui *Librum* ediderat cui Titulus *Trattato de semplici Pietre et Pesci Marini, che Nascono del lito di Vinetia.* Invenitq; *Antonium* reliquisse plurimas *Tabulas* Æneas *Plantarum* nondum Scriptarum, quarum ipse *descriptiones* confecerit, quæ aliud Volumen conficerent, *Balfourius* certè illas in ordinem redegit, multúmque expetebat ut in Lucem ederentur.

Patavii familiariter usus est Domino *Torre*, professore *Botanico*; *Hortum* autem *Medicum*, magis propter *Plantarum Raritatem*, quam *Numerum* commendabat; ibi quoque usus est consuetudine Domini *Cadenedi* Conterranei sui, Qui *Logicam* publicè prælegebat et editis Scriptis celebris est.

In *Agro Vicetino* observavit *Gustose*, Dispensationem *Venti* è *Crypta* ad *Domus*, per *Canales* ac *Tubulos*, eâ arte dispositos, ut pro *Dispensatoris* Arbitrio, refrigeret: In eâ autem *Cryptâ* observavit Aquam è summitate ejus distillantem, *Ligna* et *Stramina*, per aliquod tempus in eâ deposita petrefacere, quamvis ipsa aqua non congelaretur.

Romæ diù hæsit ibique *Leonem Alatium* amicum

micum expertus est, cujus Nomine inter Doctos *majus, celebriusque* nullum erat, ejus operâ facilis fuit *Balfourio* ad Bibliothecam Vaticanam accessus; Erat enim is Ei Præfectus, inter multa autem *Manuscripta* ibi visa, laudare solebat *Balfourius* præcipuè *Dioscoridis* exemplar in quo Icones *Plantarum* et *Animalium* erant egregiè depictæ, ut et Veteris *Latij* Tabulam cum *Antiquis* et *Modernis* Locorum *Nominibus*. Amicissimum quoque sensit conterraneum suum, D. *Gulielmum Lesleum*, qui tunc quidem Cardinali *Barberino* à *Sacris* erat. Is idem fuit qui postea Conventui de *propagandâ fide*, à *Secretis* erat, qui conterraneis suis aliisque Curiosis, Rariora *Artis* et *Naturæ* Opera, à *Missionarijs* per *Orbem* sparsis detecta, liberè communicare solebat, hujus *Viri* Memoriam *Balfourius* semper cum *Laude* recolebat, multum etiam debebat, *Officiis* Domini *Roberti Pendrich* Scoti. Et ibi *amicitiam* inijt cum D. *Obadiâ Walker*, *Anglo*, rei Antiquariæ peritissimo, et editis de eâ *Scriptis* claro, Is *Balfourium* quoquo versum ad opera publica deduxit, et quæ maximè notanda essent monstravit, *Familiaritatem* etiam contraxit cum D. *Waltero Pope* M. D. *Historiæ* quoque Naturalis Scientissimo, quæ Literis mutuis posteà excultafuit.

usus

Usus etiam est Consuetudine Patris *Barilier* Religiosi *Galli*, qui *Romæ* commorabatur, et tunc *Historiam Naturalem* scribebat, rerumque ejusmodi promptuarium habebat, qui etiam ei plurimas *Tabulas* delineatas ostendit. De hâc Historiâ *Balfourius* admodùm sollicitus erat, donec ex D. *Marchant* amico suo rescivit mortuum esse D. *Barilier*, nec reliquam esse *Spem* ullam, ut hoc opus in *Lucem* prodeat. Vehementi hic studio Universa Venerandæ Antiquitatis *Monumenta* pervestigavit, et eximiam rerum Antiquarum Peritiam acquisivit. Ex hominum etiam Indole Celeberrimorum *moribus* observatis, eorumque consortio, solidam *Sapientiam*, et potissimum vivendi genus reportavit: ut qui quâ erat ἀγχινοια præditus facilè nosceret, *quo mores* hominum propenderent, et quæ quemque *Voluptas* traheret, eique se adaptaret; nullibi autem se lætius egisse, quam *Romæ*, referebat.

In *Agro* etiam *Neapolitano* et *Puteolano* multa observabat, ut ad Latus *Aniani Lacûs* Naturalia *Hypocaustа*, quæ à Sancto *Germano* Nomen habent (parvæ autem *Cellæ* sunt, in quibus è solo calidi *Vapores* erumpunt qui *sudorem* provocant) et ad varios *Morbos* tollendos utilia censentur. Nec multum ab his

his distat *Crypta canis*, quæ vulgo *Grotto de i cani* dicitur, ex collis Latere excisa, cujus *caverna*, vix duos aut tres homines stantes admittat; Solum ejus ut plurimum, humidius est et lutulentum, è quo *Vapor* venenatus instar *fumi* exhalat, sed qui non ascendit supra pedem à *Solo*. Si accensam tædam opponas ei, statim extinguitur, ac si *Pulvere Tormentario* diffflaretur et dispergeretur. Impositò autem huic *Vapori* Nare *Canis*, statim *Canis* crebro spirare cernitur, et *momento* temporis quasi suffocatur: si diutius detineatur in *Cavernâ*, nec ab *aëre* libero inspirato, neque Laeui injectus convalescet; sed si prostratum, quamprimùm in *Lacum* conjicias, statim *Vitam* recuperat. Hunc *Vaporem Balfourius* similis esse naturæ conjicit, cum *Vaporibus* venenatis, qui *Dampes* vulgò dicuntur, et aliquando in *Carbonum* fodinis apud nos occurrunt; sed apud nos cito dissipantur, hic verò (quod mirúm) in Aëre etiam aperto perpetuò durant, quod tamen altius non emergat *Vapor*, Aëri aperto imputandum fortè est; refert autem *Balfourius* ex *canibus* quos adduxerat, unum convaluisse, quamvis in Lacum injectus non fuisset, *Paraliticum* tamen fuisse, nec partem Corporis posteriorem per duas *horas* movere potuisse,

licet anteriori insistens, oblatraret; quod reviviscat ergo Aëri libero ascribendum censet; fatetur tamen *Canem* in Lacum injectum melius et citius convaluisse; Arbitratur autem aliquid esse in hoc *Vapore*, quod *spiritus coagulet* et *figat* ita ut suos in corpore motus, peragere nequeant.

Campum quoque *Phlegræum*, *Sulfatara* dictum, describit: est autem *Planities ovalis Figura*, *Theatrum* representans, supra 1200 Pedes *Longa*, et mille *lata*, præcelsisque *montibus* circundata est, è quâ pluribus in locis exhalant veluti *Nubes Fumi*, odoris *Sulphurei* cum *Impetu* et *Strepitu*, sursum in *Aërem* convolutæ, ex his spiraculis quædam tenuia sunt; Volupeque est, videre fumos rectâ *Lineâ* ascendentes, magnitudine *Baculi* arundinei, quandoque etiam sunt tenuiores; circa hæc autem Spiracula cernere licet *Flores* Sulphuris sublimatos, sed quorum *Usus* internus *Balfourio*, merito suspectus fuit propter *mixturam* aliorum *Mineralium*, quibus inficiuntur; aliquem tamen Usum externum exhibere posse putavit: *Sulphuris* etiam *Spiritum*, per *Vitra* appropriata, ex *Spiraculis* istis magnâ *quantitate* colligi posse; observavit autem *Solum* ab *Equorum* Pedibus calcatum, ob *Cavitates* suppositas resonasse, a

super ligneum *Pavimentum* equitarent. *Montes* autem Vicinos Vitriolo cæruleo, Sulphure, *Sale* Armoniaco, *Nitro*, *Alumine*que scissili abundare credit.

Observavit in *Lacu Lucrino* parum *Aquæ* fuisse, quod ejus magnaspatia occupet Mons *novus* dictus ex imis terræ penetralibus excitus. Novavit quoque *Lacus Averni* Aerem non ita insalubrem esse, ac olim fuerat, quod *Aves* in eo natantes viderit.

Ædes ibi quæ *Sibillæ* putantur, *Balnea* esse censet, quod eandem Feneſtrarum *Seriem*, et eadem pro Vaporibus *Spiracula* habeant, quæ *Baiis*, in *Balneis* conspiciuntur, et quod *aquam* calidam in Iis invenerit, quæ in Manentibus in illis per aliquod tempus, *Sudorem* multum excitet.

In Portu *Puteolano* vestigia *molis Puteolanæ* conspexit, *Pilas* scilicet numero duodecim, aut tredecim, instar *Turrium*, quæ *Fornicibus* connectuntur. Quam *Molis* formam præfert, quod ad *Navium* securitatem sufficiat, nec ita sit obnoxia impetui Aquarum, ac si murus esset continuus.

Montem *Vesuvium* perlustravit, ejusque *Descriptionem* egregiam tradidit in *Itinerario*.

Phosphorum Bononiensem et *Balnea Aponensia*; denique transitum per *Alpes*, accurate describit.

Cum autem post quindecim Annorum *Peregrinationem*, Studijs et Obſervationibus ſuis *Animum* (qui *finis Peregrinandi* eſt) ſatis excoluiſſet; obtinuerunt tandem ab eo *Amici* ut de ſede *domi* figendâ cogitaret, et Redux in urbe *Andreapolitanâ* primo praxi Medicæ ſe applicuit, ubi per aliquod *tempus* ſtudia ſua recoluit, et in *Plantas* indigenas inquirebat; *Sectiones* etiam *Corporum* oblatâ *occaſione* inſtituebat, et ibi in *Muliere* Gravidâ demortuâ *fœtum* Maſculum, quadrimenſtrem in *Tubâ Fallopij* obſervavit, quem de eâ extractum, in *Phiala* vini *Spiritu* repletâ integrum conſervavit, qui etiam in hunc uſque diem inter *Rariora Muſæi Balfouriani* oſtenditur. Sed cum *Angulus* ille minus commodum *Theatrum* eſſet in quo eximias animi *dotes* exereret, *Edinburgum* Regni *Scotici* Metropolin acceſſit, ſerióque ſe ibi, praxi *Medicæ* dedit, ſed cúm non ſolum ſua ſed et Patriæ ſuæ *commoda*, ſibi conſectanda proponeret, et *Naturalem Hiſtoriam* promovere, *Artesque* quæ ad Patriæ cum *Ornamentum* tùm *commodum* facerent, introducere et excolere ſagateret, ſtatim ad media ea ſe accingit gnaviter quibus hæc efficerentur.

Bibliothecam inſtructiſſimam apparaverat. Tunc rerum etiam omnium exquiſitarum

prom-

promptuarium seu *musæum* instruxit, et *Tapetum* loco id ornavit *Iconibus* illustrium *Virorum* qui *scriptis* aut *inventis* suis *Literas* maximè instauraverant, a perito *Pictore* elaboratis, quas de *Italiâ* secum detulerat: ibi enim conspiciuntur imagines; *Jo. Pici Mirandulæ* Principis, *Petrarchæ* et *Lauræ*, *Columbi* novi *Orbis* repertoris, *Joviani Pontani*, *Fulvij Ursini*, *Thomæ Aquinatis*, *Jo. Duns* Scoti, *Raphaelis Volaterani*, *Ambrosij Calepini*, *Angeli Politiani*, *Ludovici Vivis*, *Caroli Sigonij*, *Jo. Baptistæ Portæ*, *Nicolai Fabrii Pericij*, *Galilæi Galilæi*, *Leonis Allatij*, *Dionysii Petavii*, et aliorum; et quoniam ex *Numismatibus* cognoscere datur, qualis fuerit *Vultus*, *habitusque* clarorum *Virorum Fœminarumque* illustrium, quorum nos actiones auditæ delectant, quâ *formâ* fuerint Ethnicorum *Dii Deæque* et *Heroes* Prisci, cujusmodi fuerint *Ornamenta* sive *Instrumenta Religionum*, *Bellorum*, *Magistratuum*, avidè congerere occepit, quotquot antiquos potuit *Nummos*, eaque recentiora *Numismata*, quæ *Medaliones* vocantur.

Studiosissimus etiam fuit habendorum *Autographorum*, præsertim ineditorum, quæ obtineri ab *Authoribus* eorumve *Heredibus* possent. Ego quædam enumerabo, ut posteri videant quam *curam* adhibuerit, ut *Doctorum* Virorum *Opera* conservarentur; ex his fuere

1. *Ma-*

1. *Methodus Medendi Generalis* Domini *de Le Pex*, celebris *Medici*.
2. *Joachimi Hisbergh* Tyrocinium Chymicum.
3. Summarium *Medicinæ* ex *Fernelio* et aliis *Autheribus*, per *Anonymum*.
4. *Tractatus* de *Morbis Internis* et *Externis*.
5. *Varandæus* de *Indicationibus*.
6. *Georgij Ruthven* celebris *practici* Miscellaneorum *Medicorum* 2 *Vol.*
7. *Iatrochymicæ* Synopsis *D. Raij* Medici *Edinburgensis*.
8. *Tractatus Anatomicus* ex *Laurentio*.
9. *Methodus medendi* Anonymi.
10. *Lectiones medicæ* 2 *Vol.*
11. Miscellanea *medica*.
12. *Tractatus* de morbis *Cutaneis*
13. ——De *Pharmacis*.
14. D. *Jonnquet* Demonstratio *Plantarum* in Horto Regio *Parisiensi*.
15. *Statuta* Collegij Medicorum *Londinensium*.

Manuscripta etiam Vetera varia comparavit: ex hisce sunt sequentia.

1. Magistri *Orsonis* Liber *medicus*.
2. *Constantini* Viaticum.
3. Liber *Chimicus*.
4. Secreta medicinæ ad ordinem *Alphabeti*.
5. *Terentij Varronis* de *Linguâ Latinâ* libri 10.

6. Liber

6. Liber *Justini*, Abbreviatoris *Trogi Pompeij.*
7. *Alexander Hunter* on *Weights* and *Measures.*
8. *Scholastique Theologie.*
9. *Ane Eccleſiaſtical Hiſtorie,*
10 *Some* parts *of the* Bible *in* Latine.
11. Alani *Anticlaudianus,*
12. *A* M. S.--Poeme *In Ancient* Engliſh *Verſe.*

Quædam etiam *Manuſcripta* exſcribi curavit, qualia ſunt.

Davidis Gregorij Lectiones *Opticæ* in Academia *Edinburgenſi* habitæ.

Nomenclator Navalis, aliaq;.

Libros etiam quoſdam ex *China*, alijſque *Indiæ* Orientalis locis, *Tabulas* Geographicas, Antiquorum Ædificiorum *Typos*, et Clarorum Virorum *Effigies* ex Æneis Tabulis delineatas paravit, *Organa* quoque *Mathematica, Microcoſpia, Inſtrumenta* etiam *Chyrurgica*, quæ ſingularis *Artificij* erant, *Artificia* Curioſa, quæ Ars Naturave ad oſtentationem elaborarint. Et ex his quæque ſuis *Capſis* includebantur, loculiſve condebantur ad eam altitudinem extructis, ut in ſummis quæ majoris molis erant, reponerentur: Rariora autem à *Naturâ* producta ingens *Volumen* conficerent, ſi pro dignitate deſcriberentur. Ego tantum Claſſes eorum recenſebo.

1. *Claſſis*, ex ijs conſtat quæ è *Corpore* humano deſumuntur.

2. A

2. *Animalia* complectitur *Quadrupeda, Volatilia, Reptilia, Natatilia*, insignèsque eorum partes *Dentes, Ungues, Caudas, Cornua, Ova.*

3. Ex *Mineralibus* et *Metallis* constituitur. Ex his sunt *Terræ, Salia, Sulphura, Lapides, Metalla.*

4. E *Mare* emergentia excipit: ejusmodi sunt *Corallia Alba, Rubra, Stellata, Articulata* et *Verrucosa*, &c.

5. *Vegetabilia* continet; *Plantas* scilicet *rariores, Ligna, Fructus, Gummi.*

In peculiari etiam *Scrinio* servatur *materia* Medica, ut taceam Variarum Gentium *Arma* et *Instrumenta* Bellica, *Ornamenta* et *Vestimenta* et *Instrumenta* domestica; *Libros* autem in unâquâque *facultate* selectissimos habuit, maximè autem qui *Medicinam* omnem tradunt cùm *Veteres* tùm *Recentiores*, et omnes ferè qui extabant qui *Historiam* Naturalem *Plantarum, Animalium, Mineralium* et *Marinorum* enarrant, rariores etiam qui de Mathematicis *disciplinis*, et *Philosophia* Experimentali agunt, *Historicos* et Rei antiquariæ Scriptores maximè celebres, *Libros* de quavis materiâ à *Scotis* Scriptos quorum Ingentem Numerum collegerat: *Humaniorum* Literarum *Scriptores* plærosque tam *Græcos* quam *Latinos*, meliorum editionum, inter quos tacere non possum

possum, *Eustathij* in *Homerum* Commentarios, et *Planosque* ex *Scholiastis* Græcis in Poëtas, ut Verbo dicam Librorum quos *Præstantia* et *Elegantia*, aut harum plerumquè Comes *raritas*, commendarent, paucos admodum in ejus *Bibliotheca* desiderares. Præter enim *Græcam* et *Latinam* Linguas, *Gallicam* etiam et *Italicam* optimè callebat, et Selectos in ijs *Linguis* Scriptos Libros comparaverat: Cum enim peregrè ageret, quàm primum in *Urbem* aliquam adventasset, prima cura fuit *Bibliopolarum* Officinas adire, et Libros quovis pretio coemere, quos in Codicillos retulerat, à Doctis quos frequentabat, commendatos. Post Reditum verò in Patriam, ab Amicis, qui in exteris Regionibus degebant, de Libris nuper editis, monebatur: Librorum autem inventu difficilium plura paravit Exemplaria, ut Amicis donaret; Sanè cùm *Musæum* ejus inviseret illustrissimus *Lauderia* Dux, et antiquiores *Scholiastas* in *Poëtas Græcos* summopere commendaret, plurimos ex selectioribus Illi *Balfourius* Dono dedit: *Collegio* quoque eos sæpe donabat Libros, quos, ijs esse maximè utiles, cognosceret.

In *Bibliothecam* autem et *Cimeliarchium*, omnes Literarum elegantiorumq; Artium studiosos, benigne admittebat; suosq; *Thesaurus*

ijs explicabat. Quos autem intelligebat [illegible] Peregrinationes se parare, ijs Literas co[illegible] mendatitias ad Amicos suos in exteris Re[illegible] onibus dabat; et, si Rerum naturalium cu[illegible] osi essent, consilium quomodo eas perqu[illegible] rerent, una cum *Schemate* Rerum ejusmo[illegible] per Classes suas distincto, impertiebat: [illegible] hinc factum est, ut, quotannis fere, varia [illegible] ipsum transmitterentur ex *Indiis*, aut ijs *E[illegible] ropæ* Locis quæ harum Rerum maximè fe[illegible] cia erant: Commercium enim Literarium [illegible] de hisce Rebus, cum Amicis, in variis Reg[illegible] onibus, habebat; inter quos maximè emin[illegible] bant D. *Morisonus*, professor *Botanicus* in [illegible] *cademia Oxoniensi*; Dominus [illegible] M. D. su[illegible] per *Europam* fere omnem, Peregrinationibu[illegible] celebris; D. *Marchant*, in Horto Regio P[illegible] risiensi, rariorum Plantarum culturæ Præfe[illegible] tus; D. *Walterus Pope*, M. D. Cum hi sæpi[illegible] rariorum Plantarum Semina ad *Balfouria[illegible]* transmitterent, ut experiretur quid *Edi[illegible] burgi* præstari posset, in Horto Edibus suis ad[illegible] juncto quædam ex his ferenda curavit, at[illegible] que plurimas ex ijs rariores Plantas, Cur[illegible] osis conspiciendas, exhibuit: *Murum Syri[illegible] cum*, *Scammonium Montpeliacum*, *Centum[illegible] grana Cæsalpini* nomine, quòd ea tunc pri[illegible] mùm hic conspecta sint.

Circ[illegible]

Circa id Tempus, procurante R. *Sibbaldo* D. *Collegâ*, Amicitiam contraxit Arctissimam, cum illustri Viro D. *Patricio Moravio*, Barone de *Livistone*, Rei *Botanicæ* studiosissimo, quæ multis postea Officiis exculta fuit, Eo enim tanquam Sui Exemplar intuebatur; erat quippe Nobilis Ille Vir magno Desiderio benefaciendi, et bonas Artes, ac imprimis Naturalem Historiam promovendi animatus; Hortumq; in suo Prædio supra mille Plantis instruxerat; multum etiam Operæ impenderat, in Rebus admirandis disquirendis, quæ ab Arte vel Natura proficiscerentur; ut mirum non sit quod ex Studiorum similitudine, summa inter eos coaluerit familiaritas; Cum autem quotquot rariores essent Plantæ *Levistonii* et in Horto *Ciphiano* communicarent, D. *Moravius*, et D. *Sibbaldus*, Consilio inito cum ijs ex *Collegis* qui Rem *Botanicam* promotam cupiebant, de Horto Medico *Edinburgi* instruendo et adornando, cogitare cœpit; præsertim cum suam operam in Plantis colendis offerret D. *Jacobus Sutherlandius*, Rei herbariæ et (quod *Balfourio* eum non parum commendabat) nummariæ quoque sciencissimus: De Plantis in Hortum transplantandis facilè conventum est, quotquot enim *Levistonii*, et in Horto *Ciphiano* erant

erant, in Hortum *Edinburgensem* translatæ fuere: Amici etiam exteri Suppetias quotannis mittebant: D. etiam *Moravius* Baro de *Livistone* qui tunc in *Galliis* degebat, plurima mittebat; is enim *Galliam* universam, in Plantarum Scrutinio, peragravit; Febre demum correptus *Avenioni* moritur, annos circiter 43. natus; magno Rei literariæ Detrimento, erat enim ad Artes promovendas â Natura factus, et annuos Reditus, quos opulentos habebat, in eam Rem impendebat: mortem ejus ægerrime tulit *Balfourius*, ejusq; Rogatu D. *Jacobus Metellanus*, insignis Poeta, hoc de illo *Epitaphium* scripsit.

Heu! quid, Docte, juvat peregrinas visere Terras,
Moravi? Nulli parcens Mors instat ubique.
Vel quid Plantarum Species, vel Nomina, Vires
Quid prodest novisse? datur Medicamen in Herbis
Contra Vim Fati, nullum: laudabile, Mentem
Est coluisse tamen; ma ifestas reddere, pulchrum,
Occultas Naturæ Artes: magnis sic excidis Ausis.
Hoc Solamen habes Studij, Requiemque laborum,
Quos sumpsisse prius placuit, dum Vita manebat.

Jacobus Metellanus. *Vale.*

Expensas necessarias suppetitabant primùm *Balfourius* et *Sibbaldus*, et nonnulli ex *Collegis*; et Nobiles etiam Quidam; et Fac[illegible] juridica Largitiones insignes in Horti usum concedebat: De Stipendio annuo constituendo difficultas

difficultas exorta est, quod aliqui, qui tunc plurimùm in Urbe poterant, se huic Instituto acriter opponerent; Prudentiâ tamen et Diligentiâ *Balfourii*, hoc obstaculum sublatum est, et qui maximè ab Horto instruendo alieni fuerant, suffragia dedere in Stipendio, ex *Academia Edinburgensis* reditibus, decernendo A *Balfourio* quoq; procuratum est ut in sumptus Horti necessarios cùm Fiscus Regius, tùm celeberima juridicorum Facultas, tùm Nobiles quidam, tùm ex Medicis *Edinburgensibus* Varij, Nummos conferrent et erogarent.

Senatus etiam *Edinburgensis*, interposito Decreto, Hortum *Gerontotrophio* (quod á Sacrosancta Trinitate Nomen habet) adjacentem, ad annos novemdecim, D. *Southerlandio*, elocavit, nec defuit postea Senatus Urbanus ea concedere quæ ad Horti Usum et Ornamentum facerent.

Primas certe partes habuit *Balfourius* in Pecuniâ ad sumptus necessarios pro Horto procurandâ; imò Ipse liberaliter etiam, per plures Annos, nummos largiebatur ad eum ornandum, et postquam Amicos suos exteros certiores fecisset Hortum, jam erectum esse, certatim D. *Morisonus* et D. *Marchant*; et celeberrimus etiam D. *Hermannus*, *Botanicus*, *Lugduno Batavus*; et D. *Wats* Horti

Pharma-

Pharmacopæorum Londinensium Præfectus, Aliiq;, Semina Plantasq; impertiti sunt; præsertim postquam ad *Balfourium* nostrum transmissa fuere à Conterraneo suo D. *Spotswodo*, Præsidij *Tingitani* Chirurgo, Amico suo, Semina multa *Tingitana*: inter quæ quædam erant à Nemine ad eum Diem scripta, et tunc primum in *Europam* delata: cum enim læte in Horto medico *Edinburgensi* provenissent, quarundam ex hisce Plantis Amicos participes fecit, ut et rariorum quarundam Plantarum ex Agris in Hortum translatarum.

Et ut alios taceam, extat, D. *Marchant* Epistola, in qua rogat *Balfourium*, ut transmittendas ad Hortum Regium *Parisiensem*, *de Edinburgensi*, curet, quinquaginta Plantas quas ipse quidem D. *Marchant* cum multo fænore rependebat. Et nunc quidem, qua Indigenis allatis, qua ex Regionibus exteris, deportatis Plantis, ita insigniter auctus est Hortus *Edinburgensis*, ut ejus Plantarum Catalogus à *Sutherlandio* editus sit, Plantas circiterbis Mille continens, qui nunc per universam *Europam* celebris est.

Nec remissior fuit *Balfourius* in disponendis Plantis, quàm in augendis fuerat diligens, ejus enim Hortatu in Angulum *Horti* Orientalem

entalem translatæ sunt Plantæ, quæ Usûs medici sunt; atque ibidem in Gratiam discentium Ordine Alphabetico dispositæ, reliquæ vero per Hortum, primùm juxta Ordinem à *Caspare Bauhino* in *Pinace* observatum, post Classes suas plantatæ, ac accuratiore postea methodo digestæ à D. *Sutherlandio* fuere.

In hâc Narratione de Horto, si modum egressus videar, dabis, Lector benevole, veniam; cùm quòd hoc multum ad Laudem *Balfourii* faciat, qui Fundator et Conservator Horti fuerat, tùm quod Hortus hicce insigne Urbis *Edinburgenæ* Ornamentum sit, egregioq; Usus, Medicinæ, Chirurgiæ et Pharmaciæ Studiosis, præstet.

Non diu post Horti Medici Erectionem, D. *Morisonus* novam methodum suam, Plantas per Semina et Vascula Seminalia in varias Classes distribuendi proposuit, et quoniam multum pecuniæ in ejus impressionem erat impendendum, *Balfourio* nostro ad subscriptiones in *Scotia* procurandas proxenetâ usus est; quod munus illi alacriter aggressus est; adscitis etiam in Auxilium quibusdam ex *Collegii* sals; tùm propter veterem cum *Morisono* consuetudinem, tùm quod multum Commodi inde Reipublicæ Medicæ accessurum prospiceret, effecitque ut plurimi Chirographis

phis appositis, Se Pecuniam largituros spon-derent.

Certè talis Methodus inter Medicinæ de-siderata erat, quod Veteres qui de Plantis scripsere, eas tantum Comparatione folio-rum ad alias describerent, ut quod essent foliis Boraginis, Plantaginis et similium, un-dè factum, ut cùm hæ cùm quibus alias com-ponebant, non describerentur ab ijs, quod Vulgo notæ essent, etiam eæ Plantæ, quas per similitudinem cum his explicare volue-runt, incertæ aut planè ignotæ manserint; multæque hodie de Plantis Veterum restant controversiæ. Nec aliud suppetit huic malo Remedium, nisi ut per Semina et Vascula Seminalia, in posterum distinguantur et hoc quidem ipsius Naturæ institutum videtur, cum in Fructuum et Seminum gratiam, varias in Plantis partes, et Organa effinxerit, ex qua-rum similitudine aut dissimilitudine, varia Plantarum Genera, propriæque Classes adornari poterint. Quem optimum Plantas distinguendi modum ex Recentioribus pri-mus *Andreas Cæsalpinus* aggressus est, et post eum *Lincæus* ille *Fabius Columna* et *Con-radus Gesnerus*, sed hos longè prætergressus est celeberrimus noster *Morisonus*, qui per omnes ferè Plantas, Methodum istam pro-secutus

ſecutus eſt. Quæ methodus magnum in Plantis addiſcendis compendium, et ſummam facilitatem adfert. Cognito enim, per notas illas Characteriſticas, quovis Plantarum Genere, facilè omnes ejus Generis ſpecies dignoſci poſſunt.

Nec in Plantarum ſtudio excolendo tantum diligens fuit *Balfourius*, ſed in reliquâ Naturali Hiſtoriâ promovendâ, cum enim perſuaſum haberet, Hiſtoriæ Naturalis notitiam neceſſariam eſſe ei, qui fœlicibus Auſpicijs Medicinam exercere vellet, omnibus viribus illam, tùm ſibi tùm alijs, acquirendam cenſuit; multæ namque occaſiones ſuboriuntur, in quibus non adſunt Medicamenta exotica, Officinaliáque; ne ergo Æger ſine remedio deſtituatur, probum certè Medicum decet ea ſcire, quæ in uſu eſſe poſſint in morbis, in quibus præſentaneis opus eſt remedijs: ſed ea difficulter in hoc caſu parari poſſunt, niſi quis Hiſtoriæ Naturalis peritus ſit, et ubicunque eſſe contigerit, ea noverit quæ morbo expellendo paria ſint. Et fatendum quidem eſt eam eſſe Divinam Bonitatem quæ ſingulis ferè Regionibus propria pro morbis in eâ graſſantibus remedia concedat, eam etiam eſſe Naturæ ſolertiam, quæ omnia ſummâ cum ſapientiâ in finem ali-

quem humano generi utilem produxerit; sed
erui, rerum qualitates nequeunt sine diligenti
investigatione; necesse ergo ut primo re
ejusmodi contemplemur attentè, easque con
feramus cum Descriptionibus quæ apud Au
thores habentur; dein ex qualitatibus, quæ in
sensus incurrunt, colligendum est, an ea
habere possint virtutes, et vires consimiles ij
quæ apud Authores referuntur. Opus ergo
est, ut qui se bonum medicum præstare velit,
universam, quantum licet, percurrat naturam
rerum, et quos quæque res usus suppeditare
possit, accuratæ rationis trutinâ examinet et
perpendat.

Balfourius ut se in eo studio perficeret ra
riora *Musæa* eruditorum in *Galliâ* et *Italiâ* in
viserat, et diligenter Classes rerum maximè
Notabilium observaverat; ut alijs autem pro
desse posset, *Cimeliarchium* ejusmodi rerum
adornare cœpit, et primo quidem id instruxit
ejusmodi rebus indigenis, hoc est in Patriâ re
pertis, dein addidit ea ex exoticis quæ in u
sus Medicos cedebant, aut alio modo homi
nibus utilia essent. Sed cum videret Naturam
varietate gaudere, atque in vario ejus Artifi
cio Divinam bonitatem, sapientiam et po
tentiam admodum elucere, nihil ejusmodi re
spuebat. Quod autem ad ea attinet, quæ
in

n Patriâ reperta, cum quædam apud Hiſto-
icos noſtros admirabilia de iis prædicaren-
ur, eorum inquiſitionem inſtituebat, miſſis
d eos Epiſtolis, qui ei hiſce de rebus maxi-
nè ſatisfacere poterant. Multis autem Ar-
gumentis eos excitare conatus eſt, ut ad res
Naturales ubivis occurrentes attenderent, ju-
cundum eſſe, humano etiam generi utile, ut
a in Lucem emittantur, obnixeque eos ro-
abat, ut accuratas de iis quæ occurrerent re-
ationes ad ſe tranſmitterent: ut cum inter
lia, mentio fiat apud Hiſtoricos *Inſulæ*, in-
er *Occidentales* noſtras, quæ à *Pigmæis* no-
nen habet, facto de iis Scrutinio, deprehen-
it, *officula* ibi reperta, quæ ejus rei fidem fa-
ere viderentur, ad *Aves*, non ad *Homines*
ertinere. Rogatu etiam Amicorum qui in
xteris *Regionibus* degebant, diſquiſitionem in-
ituit de *Volucri* illa *Arborea*; quæ quibuſ-
iam *Bernicla* dicitur, de cujus *Geneſi* quam-
is ipſe dubitaret, tamen quoniam non ſo-
um *Hiſtorici*, ſed et *Philoſophi*, et in omni *li-
teraturâ* eruditi, eam *Sententiam* amplecteren-
ur quæ, ex *Conchâ* dictâ *Anatiferâ*, eam for-
mari vult, operam dedit, ut quid certum eâ
de re proferre poſſit; tandemque, dum in
Provinciâ *Fifenſi* ageret, incidit in *Lignum* in
Portum quendam ibi delatum, cui innumeræ

ejuſmodi Conchæ appendebantur. Ex his quaſdam ſtatim *coquendas* curavit, ut melius conſervarentur integræ et explicatæ, multas etiam in aquâ marina vivas *Edinburgum* detulit, quas *Hiſtoriæ Naturali* curioſis exhibuit ſpectandas, factâ autem inſpectione, cùm nudo *oculo*, tùm *Microcoſpio*, detexit *tubulum* illum ſive *Truncum* per quem, Navis carinæ, Lignove fluctuanti adhæret, duabus tunicis conſtare: ex his una eſt interior, quæ in Animali vivo tenacis eſt conſiſtentiæ, et ſubſtantiâ glutinoſâ et viſcida conſtat, fibris vero manifeſtè in Longitudem protenſis donata eſt, per quas contrahi et dilatari ipſam autumat; altera tunica externa eſt, fibris circularibus ad motûs firmitatem inſtructa. Sed quod maximè obſervandum erat, ut quod jugulum petat fabulæ de æquivocâ hujus Animalis generatione, in hoc trunco, multa ova minutiſſima invenit, quæ in Animali vivo Coloris erant (ut vocant) ultramarini, et cum cocta eſſent, carnei fuerunt. Animalis autem corpus (quod ad truncum hunc pendebat) quinque *conchulis* tegebatur; cum enim duo eſſent Latera, unumquodque Latus ex duabus conchis conſtabat, quarum ſuperior quæ trunco proxima, latior erat; inferior verſus punctum in quod Latus deſinit, multo minor

minor erat; his ſuppoſita a *tergo* erat *quinta* concha inſtar *Carinæ* Navis formata. hæ omnes *Conchæ* validis inter ſe membranis conjungebantur; Carina autem ad Laterum connexionem faciebat, in anteriore autem parte quâ in *angulum* terminantur, aperiuntur hæ *conchæ* et clauduntur, et illic *Animal Cirrhos* (qui circa Caput multi oriuntur) protrudit; atque hæc de hoc Animale, propriâ manu notaverat, ſchedam etiam exorſus erat in quâ (*Linguâ* vernaculâ) ejus *hiſtoriam* traditurus erat, et curaverat *Icones* cùm totius Animalis, tùm partium eius à perito Artifice ad vivum Animal delineari, ſed aliter occupatus, ultra exordium non eſt progreſſus: quæ tamen tradidit, ſufficiunt ad fabulam de hoc Animale explodendam, cum oviparum ſit Animal, et ſibi ſimile ex Ovis progignat; et conſtet quoque *Berniclas aves* ex Ovis, ut alios *Anates* (ad quod genus reducuntur) gigni.

Cum mira etiam de *Sagis* ſeu *Veneficis* traderentur, *Balfourius* noſter etiam ea, ſummo cum *Acumine* et *judicio*, in *Epiſtolâ* ad *Amicum* ſcriptâ, ad examen revocavit.

In excurſibus autem ad Ægros Rure agentes, ſtudioſè in Naturæ Opera inquirebat, et in *Lapiſidinâ* ad duodecimum ab *Edinburgo* lapidem

pidem, prope Oppidum *Linton* dictum, invenit *Marmoris* ſpeciem, in quâ *Naturæ* manu Fructuum quaſi *effigies* delineatæ ſunt, quam ad eam Lapidem accedere putat, qui *Ferranti Imperato* in ſuâ naturali Hiſtoriâ, *Pietra Emboſcata, con figure de Boſci* dicitur. ad duodecimum etiam ab Urbe Lapidem verſus *Occidentem*, in *Montibus*, in vicinâ Villæ *Bathgate* dictæ, *pectunculos* et Mitulos *Lapideos* et *Entrochos*, me comitante invenit: in orâ etiam *Fifenſi* invenit Molam *Salviani* rarum in noſtro mari piſcem; ut et illum non ſcriptum, cuius *Icon* in *Scotiâ illuſtratâ* habetur ſub nomine piſcis aureis *Maculis* aſperſi. piſcem quoque à *Schoneveldio*, primo deſcriptum, qui ei *Piſcis ſerratus aculeatus Major* dicitur; *Lupum* etiam *Marinum* à *Schoneveldio* deſcriptum, primus commendatione ſuâ, *Menſis* noſtris intulit, utpotè lautiſſimum *cibum*, et qui, quod *piſcibus cruſtatis* veſcatur, *Saporem* illorum refert.

Plurimas Plantas *Balfourius* apud nos primus detexit, tres tantum inſigniores nominabo. Unam *Pulcherrimam*, in Arena, in *Maris Littore* naſcentem, foliis incani coloris in Cordis figuram formatis inſtructam, quæ propter ſimilitudinem cum *Echio vulgari Echium Marinum* vocatur. Alteram *Umbelliferam*, quæ foliis ad *Apium Hortenſe* accedit, in littore quoque

quoque creſcentem. Tertiam *Paronichiam folio Rutaceo* dictam, ob inſignes vires in *ſtrumis* et *Scrophulis* curandis tantoperè ab illuſtriſſimo *Boileo* commendatam. *Vaccinia Nubis*, quorum Virtus in *Scorbuticis* curandis valdè prædicatur à quibuſdam, cùm Plantam tùm fructum eius, multaſque alias ex indigenis noſtris Plantis, ad D. *Merchant* tranſmiſit.

Suo etiam experimento, comprobavit eximias vires eius Plantæ quæ *Anthyllis Maritima, Alſines folio C. Bauhini* ſeu *Paronychia altera Mathioli* dicitur; præſtantiſſimum ſcilicet eſſe Remedium, in decocto, in pulvere, vel in acetariis, quocunque demum modo paratam, ad omnes Alvi fluxus, Dyſenteriam, Lienteriam, fluxum Hepaticum, *&c.* Eius enim uſu Pediſſequus *Scotus*, qui quinquageſies de die ſanguinolenta dejiciebat, cum gravi febre, diebus Canicularibus *Romæ*, anno 1664. tertiâ doſi, omnino reſtitutus eſt. Non minus enim ſedulus fuit in iis quæ praxin medicam promovere videbantur. Et cum nuperum illud inventum de Sanguine transfundendo, omnium ore celebraretur, ab Urbe *Pariſienſi* Inſtrumentum Argenteum ſibi tranſmitti curavit, eamque transfuſionem *Edinburgi* in Canibus perfecit. Medicamenta etiam exotica nuper introducta, quorum vi-

res

res prædicarentur apud Authores, apportanda curavit; nec ullam occasionem omisit, ut Artem Medicam locupletaret.

Scripsit etiam multas Epistolas et varia Consilia, Casus etiam Medicos rariores, et Autopsias in Cadaverum sectione habitas, quæ apud Filium servantur.

Et in Gratiam Nobilis Viri D. *Patricij Moravij Baronis* de *Livisthon*, qui peregrè tum agebat, iter *Anglicum*, *Gallicum* et *Italicum* Linguâ Vernaculâ scripsit, opus in hoc genere eruditum, et usûs egregii iis qui has Regiones vellent peragrare. Præter enim pulcherrima monita, ut hæc itinera tutò, jucundè et utiliter perficiant; et præter Observationes de moribus populorum et de Fabricis publicis, multa passim inseruntur de Plantis ibi nascentibus et aliis quæ ad Historiam Naturalem pertinent, quorum quædam supra meminimus.

Multùm favebat D. *Balfourius* iis qui singulari Doctrinâ eminebant, eorumq; res promovere studebat: et cum videret quod nihil magis intellectum in rerum cognitione perficeret quàm Methodus Mathematicis propria, adeoque multum in rem studiosorum futurum, si Viri Disciplinarum Mathematicarum peritissimi, in Professores eligerentur, multam

multam operam dedit, cum apud Regni Miniſtros, Regis Conſiliarios, et Urbis *Edinburgenæ* Senatores, ut primo Celeberrimus Mathematicus D. *Jacobus Gregorius* Patruus; dein, ejus ex fratre natu majore, Nepotes *David* nunc apud *Oxonienſes* Aſtronomiæ profeſſor, et *Jacobus* natu minor, ad Cathedram Mathematicam, in *Academia Edinburgenſi* admitterentur. *Jacobum* quoque *Sutherlandium* Horti Medici tunc, et nunc Regii Præfectum, perpetuis Officiis fovebat, et quâ pollebat apud Principes Viros gratiâ, res ejus promovebat: In Empiricis autem reprimendis, qui Jura Medica invadebant, et in *Collegio* Medico erigendo, confirmandisque Medicorum privilegijs ſtrenuus inter primos fuit; et cum decretum à *Collegio* Medico fuiſſet, ut *Pharmacopœa* in uſum Civitatis *Edinburgenæ*, ex junctis *Collegarum* Symbolis adornaretur, ei pars quæ de materia medicâ ageret commiſsa fuit, ut quàm accuratiſſimè exſtrueretur, quod Medicis noſtris medicamenta ut vocant *Magiſtralia* magis in uſu eſſent, quæ unuſquiſque pro re natâ ex ſimplicioribus præſcribit. Farraginem autem Medicamentorum compoſitorum reiiciebant, quod ea *Luxurioſum* potius ſeculi *Genium* ſaperent, quam rei medicæ *uſum* aliquem præberent, ſelectiſſimaque

tantum, et in morbis curandis efficaciſſima optimè præparata eligebant, quæ *Regioni* noſtræ ſufficerent. *Balfourius* certè ſuam provinciam pulchrè exornavit, materiam enim Medicam copioſiſſimam ſubminiſtravit, omnemque in ſimplicium nominibus confuſionem amolitus, propriis ſingula nominibus inſignivit, et ad claſſes proprias reduxit: reliqui quoque *Collegæ* ſuas partes egregiè præſtabant, et *Roberto Sibbaldo* præſide, *Pharmacopœa* ad acmen deducta fuit; nec per illum ſtetit, quin à multis annis edita fuiſſet *Pharmacopœa* caſtigatiſſima, et ad uſus noſtros optimè accommodata.

Praxin Medicam magnâ cum Gloria et ſummo fructu exercuit, *Indicationibus* quidem *Reſpondentia* exhibens *Medicamenta*, ſed quæ *tuta, ſalubria* et *jucunda* eſſent; *Moeblica* non niſi in obſtinatis morbis præbebat; *Mercurialia* rarò, et non niſi certis in morbis præſcribebat, quod multa damna promiſcuum aut nimium eorum uſum ſequerentur: ſcilicet *Hegemonicæ* facultatis depravationes, ſenſuum ſtupores, motûs impotentia, et *craſeos* et texturæ ſanguinis inſignes corruptiones. Quòd in his parcior eſſet eum traducebant *Lucripetæ* quidam practici, quaſi ea præſcribentem quæ quidem nihil inferrent mali, ſed quæ morbo expellen-

pellendo, non essent satis efficacia; quæ illorum malitia et improbitas fuit; noster enim *Balfourius* inter fœliciſſimos in praxi Medicos fuit, et morbo paria præscribebat, ut qui non ad Mala *Hesperidum* aurea nimis festinaret, sed qui Ægrorum salutem in praxi ut scopum proponeret, et ad opes et honores, gradu composito, per virtutis semitam, incederet.

Neque autem nimius Recentiorum admirator fuit, nec Veterum Placitis ita suum ingenium mancipavit, quin veritatem, ubicunque propositam, amplecteretur, neque tanquam solus saperet, ex notionibus proprio de cerebro enatis, *novam* et ad *Scenam* adornatam, conflavit *Medicinam*: sed cum Rationis et Experientiæ auspiciis prudentiſſimè ex *Antiquis* et *Neotericis* temperatam Methodum secutus est: Eam vere Medicinam maximè probabat, quæ à perspectâ *OEconomia animali*, ad morborum curationem *mechanico More* procedit. Quod vero summis animi dotibus præditus, et in omni melioris Literaturæ genere versatiſſimus, nihil in publicam lucem ediderit, id *scribeæ* quâ delectabatur est imputandum, illi enim displicuit, quicquid exercitationis gratia illi excidiſſit, assueto nihil probare, quod non esset omnibus numeris absolutum.

Sapientiâ certè, animi moderatione, et humaniorum literarum cognitione multos anteibat; *Historiæ* vero *Naturalis* et *Rei antiquariæ* peritiâ omnes superavit; et dubio procul Palmam obtinuit, et in hisce Studijs, *Scotorum* primus

——*Amæno*
Detulit ex Helicone *perenni fronde Coronam.*

Ut merito de eo cecinerat quidam

Callet occulto mare quod profundo,
Intimo quod Viscere terra condit,
Piscium novit genus, et Volantûm
Quadrupedûmque
Flora Splendentem viridi coronâ
Circuit Frontem, sub utroque Mundi
Axe crescentes, mediisque terris,
Quòd sciat Herbas.

Mentis tranquillitati intentus, inanes Honorum Titulos effrænemque pecuniæ cupiditatem semper despexerat, ut qui *Fortunæ* mediocri contentus esset: Summos tamen *honores* consecutus est; à Serenissimo enim Rege *Carolo 2do* in Medicum *Ordinarium* assumptus est, et a Duce *Eboracensi*, qui tunc in *Scotiâ* Regis *Legatus* erat, *Eques Auratus* creatus est; *Præses* quoque *Collegij* Medici electus à *Socijs* fuit;

fuit: Ab omnibus etiam ſummo in honore habitus eſt, præſerimá *Nobilibus* et eruditis. *Amicos* habuit etiam ſummæ *Nobilitatis* et *Dignitatis* Viros Plurimos; Nobiliſſimum *Rothsiæ Ducem*, (cujus *medicus* ſemper fuit) *Comitem Moraviæ* pro *Regno Scotiæ Secretarium*, *Comitem* de *Morton*, *Comitem* de *Strathmore*, illuſtriſſimum *Polemarchum Middletonij Comitem affinem* ſuum, *Vicecomitem* de *Stormont*, Eruditiſſimum *Tarbati Vicecomitem*, Dominum *Johannem Moravium* de *Drumcairn Equitem Auratum* Utriuſque *fori* Juridici *Senatorem*, D. *Carolum Scarbrughium Equitem Auratum* et *Duorum Regum* Archiatrum, ut alios taceam.

Conſtans in Sincera *Fide*, *Amoreque* in *Deum* fuit, Sublimè de tantâ *Majeſtate* ſentiens, ac ſummè de ejus *Bonitate* ſperans; in operibus *Sapientiam*, *Bonitatem* et *Potentiam* venerabatur: per totum autem *Vitæ* ſuæ *curriculum* ſtuduit ut *Officijs* tám *publicis* quàm *privatis* ad *Prudentiæ* dictamen ritè fungeretur; omnibus igitur modis Patriæ *Commoda* promovebat, et *Regi* fideliſſimè *inſerviebat*: ea autem illi à naturâ inſita erat *humanitas*, ut omnes ſibi promiſcuè *Doctos*, *Indoctos*, *Summos*, *Infimos* devinciret; In *amicis* colendis *officioſus* erat, erga *Cognatos* munificus, erga *Collegas*,

ad

ad omnem *Æquitatis* et *Urbanitatis* Legem accommodatus.

Singulari *Sagacitate*, quo quiſque *Hominum* inclinaret atque propenderet, ilico pervidebat, ſimplexque Commercium illi penetralia ejus, cum quo loquebatur, in conſpectum dabat, quod aſſecutus eſt, ut ſupra dictum, cúm Nativâ, quâ præditus erat ἀγχίνοια tùm congreſſibus et conſuetudine Præſtantium Virorum: noverat enim quæ res forent cujuſquè genio moribuſque aptæ, et cum iſs de his diſſerebat; *distinctè* autem *graviter* et *ornatè* omnia dicebat, tanâ cum Orationis luce ut ſi res fuiſſent coram poſitæ, conſpici clarius non potuiſſent: fuit enim *Judicio* Maturo ac Solido, et *Experientiâ* magnâ, Lectione et *Meditatione* rerum multùm adjutus fuerat: res etiam admirabiles *naturæ* nemo plures obſervaverat, atque ex his Saniores et Puriores de rebus notiones elicuerat: hinc ex tempore copioſè et ornatè ad propoſita quæque dicebat; mirabantur ergo in eo Omnes, rerum Selectarum copiam cum Orationis ſplendore certantem: *Amicos* certè et *Sodales* mirè ſuis colloquiis afficiebat, dum magno cum dictionis Lepore, et ſummo cum judicio, quæ rariora ſibi in peregrinatione occurriſſent, depromeret, et nunquam eos con-

conſuetudinis cum eo tædebat. quâ autem erat *Eutrapeliâ*, blando et renidente *Vultu* obvios quoſque excipiebat, ad *Bibliothecam* etiam ſuam et *Cimeliarchium*, omnes *Literarum* et elegantiorum *Artium* ſtudioſos benignè admittebat, omniáq; raritate commendabilia oſtendebat, *Caweos* quoque et *Nummos* Antiquos, et Libros rariores; *Libris* etiam quibus opus haberent adjutabat: ſuam operam egregie collocatam exiſtimans, ſi jis ſtimulos adderet ad ejuſmodi rerum cognitionem inquirendam.

Plantæ, *Semina*, *Foſſilia*, *Animalia* rariora, *nummi* Veteres nunquam de *animo* excidebant, arreptâque Occaſione, de hiſce rebus inquirebat, num vel ipſi *haberent*, vel *ſcirent* ubinam ea *haberi* poſſint; ut vel *Prece* vel *Pretio* ea comparare poſſit: non mirabitur ergo, tantum rerum rariorum copiam congeſtam apud ipſum fuiſſe, tot *libros* coemptos, qui penſitaverit *Bibliothecam* et *Cimeliarchium*, Annorum quadraginta Opus fuiſſe, et eum nulli *impenſæ*, nulli *operæ* peperciſſe in eis parandis.

Cum ſingulis pænè Menſibus, rerum Rariorum additamenta acciperet, à multis annis in animo habuerat, ædes comparare, quæ magis idoneæ eſſent ad *Bibliothecam* et *Cimeliarchium*,

liarchium, ſed non occurrerant, quæ ejus animo ſatisfacerent: tandem ferè Sexagenarius, cum egregio Architecto ſtipulatus eſt, ut Domui vendendæ, pergulam ſatis longam adjiceret ex Fundamentis extruendam; quæ Libris et rebus rarioribus continendis ſufficeret: ſed, quæ rerum humanarum viciſſitudo eſt! vix per annum unum, hanc incoluerat, cum primo Uxoris morte afflictus eſt, dein ita invaleſcerent morbi, ut per triennium quod ſupervixit, vix tempus eſſet ijſdem in ordinem diſponendis conceſſum: ita doloribus Arthriticis et Colicis quaſſatus eſt, ut omnes amici cernerent vires quotidiè labefactari, parumque temporis illi ſupereſſe.

Circa triceſimum ætatis annum, *Londini* diu ex febre lentâ elanguit, ab eo tempore, ad annum ætatis quadrageſimum tertium, optimâ valetudine uſus eſt: ſed ab hoc tempore valetudinem minùs firmam expertus eſt, ſævis paroxiſmis Arthriticis aliiſque morbis ſæpè vexatus, in doloribus autem patientiſſimè ſe geſſit, nam patiendi conſuetudinem eo perfecerat ratiocinio, quod quicquid pati neceſſum foret, ferendum ſit leniter; patientiâ enim levius fit, quicquid corrigere eſt nefas; ſub finem autem anni præcedentis, remiſere ad tempus Arthritici dolores, ſed quod

quod pejus erat, qui robore naturæ in artus protrudebantur humores, nunc in Viscera impetum fecere; cœpit enim mictu Sanguineo per plures dies affligi, quo Vires multum deficiebantur; cum autem ex usu remediorum is remitteret, atroces hi humores stomachum invaserunt; unde exortum est ei vitiosum Fastidium cibos respuens, cum frequente etiam dolore, Alvus quoque concitatior facta; si quid autem liquidi assumeret, in acidissimum humorem convertebatur qui novas tragœdias excitabat, tandemque invalescente fluxu, omnes vires planè exhaustæ, ut fato cesserit, morte quidem placidâ, ineunte anno 1694. qui illi magnus Climactericus, vereque ανδροκλαστης fuit, cum vixisset annos 62 et menses undecim et dies decem; et ita nobis ereptus, magnâ quidem Literarum jacturâ æternus ille vir, singulare Naturæ Beneficium et Eruditionis ornamentum, quem non tam Nobiles Genitores, Corporis Fortunæque bona, quam Divinum ingenium, charum amabilemquè Universis præstiterint; nos certè in desiderio et Luctu et dolore, Musas in squalore reliquit; nominis quidem et famæ securus, nam quamvis dilabantur opes, corruant ædes, numerosissima aliquando deficiat familia, at inser-

ca præclaris inventis nomina nunquam intercunt.

Dum valebat, ei habitus corporis euſarcus fuerat, ſtatura procerior, facies per juventutem et virilem ætatem decora admodum, frons ampla, et quæ præ ſe eximiam comitatem et affabilitatem ferebat, oculi vividi, firmuſque viſus, genæ rubore temperatæ, capillitium (quod ſatis prolixum alebat) coloris Caſtanei, cutis tenerrima et albiſſima. Quæ omnia Pictor Pariſienſis fœliciter expreſſit in icone, quæ apud filium ſervatur: temperamento præditus erat Sanguineo et Cholerico ad artes et ſcientias apto nato, memoriam enim habebat fœlicem et firmam, ingenio prompto fuit et judicio ſubacto et ſolido.

In Victu lautus erat, utpote optimorum eduliorum appetens, amicos ad menſam frequenter invitabat, cibiſque exquiſitè paratis et vino meliore excipiebat: conſuetudine ejus omnes capiebantur, rerum enim ponderi conjuncta ſermonis ubertas erat, in reſponſis mirè promptus, nec ullus proverbijs majore cum judicio utebatur: alios inſtruendi cupidus erat, et erat ei ingenium ad omnia natum, doctèque de qualibet re diſſerebat. Sed ille obijt et nos omnes eadem

dem conditio revinxit, cui enim nasci contingit, mori restat: et quamvis intervallis distinguimur, exitu æquamur: quoniam autem Vita qua fruimur brevis est, memoriam nostram quam maximè longam rebus præclarè gestis efficere studeamus.

Ite nunc Fortes, ubi celsa magni
Ducit Exempli via, cur inertes
Terga nudatis, superata tellus
Sidera donat.

Sequuntur Inscriptiones et Epitaphia Doctorum Virorum, quæ ad manus nostras pervenere.

M. S.

Justa *Balfouriana.*

D. *Andreas Balfourius* Eques Auratus, *M. D.* Clarissimus;
Ex Familia antiqua & equestri *Balfourio-Den-Millensi* ori-
Stemmate spectabili & illustri (undus
Quâvis prosapia Dignus
Liberorum duodecim (natu) minimus
Juvenis Musarum & Minervæ alumnus, Genio vegeto, Ingenio acri,
Moribus amœnis, indole gratissima
[futuræ sortis & amplitudinis arrha]
Adultus, apprime institutus, studia anhelans, magna spirans,
Anno 1651. gentes exteras & politas videre & peragrare cæpit;
Easdem, earumq; indigenas et advenas præstantiores,
Universitates, Bibliothecas, Musæa, Ceimelia
omniaque scitu aut scrutatu digna,
Naturæ & artis opificia & Archiva,
Solerti industria & maximo cum judicio & fœnore
Exploravit, pensitavit & rimatus est.
Denuo anno 1665. post varios labores
virtutum, famæ, & Doctrinæ satur,
Judicio limato, moribus cultissimus
animi dotibus cumulatissime refertus
Encyclopædiam emensus
[studii & operæ pretium]
Ab omnibus exoptatus, & acceptus
nostras iterum factus est,
Evasitque & audiit;
Medicus
Philologus
Antiquarius
Ceimelista
} magni nominis, absolutus, consummatissimus
Eruditionis reconditæ, vetustæ, & modernæ Thesaurus,
Patriæ & seculi amor & ornamentum
Literarum decus sublime
Inter maximos magnus, cuilibet illustrium conferendus
Prudentiâ, comitate, amicitiâ, probitate clarus In

Memoria Balfouriana.

IN } Dicendo festive disertus, diserte festivus;
gestis, moribus, vultu & consuetudine sapiens, consultus & allicie[illegible]

Librorum, Numismatum & Κοιμηλιων congestor assiduus, judex solertissim[illegible]

Quem

Collegium Medicorum *Edinburgense*; Conditorem, Censorem, Præsidem;
Socii & familiares, Urbanum, blandum, modestum;
Propinqui & necessarii, amicissimum et consultissimum;
Miseri Patronum pium; Ægroti Medicum peritum;
Literati lumen, columen & quasi numen

Experti sunt.

Demum dierum plenus, præmature tamen
contracto corpore, prostratis viribus at spiritu vivido
Balfourius noster omnibus percharus & desideratus
Eheu! duro & diro naturæ & fati telo cedens; animam placide afflavit.

4 Id. Januarii, anno Æræ Christ; MIↃC XↃIIII. Ætat. LXIII.

Ast post fata funusq; manent & vigent illius præconia,
Nec desit noster cultus & obsequium.

Adeste igitur beati manes, auscultate, accipite
vocem & votum { Gratiarum / laudum / luctus } pro { Beneficiis / meritis / damno }

Devotissimus Cliens plurimis
Officiis Devinctus M. F. P.

A. M. S.

Æ. M. S.

D. *Andreæ Balforio,*

EquitiAurato, Medicinæ Doctori,
Verè nobili, verè docto,
Fifa quem genuit, *Andreapolis* instituit,
Anglia fovit: Exteræ Gentes avidis
Ulnis sunt amplexæ;
Civem totus ambiat orbis.
Cui post *Galliam* sæpius, *Italiamque* peragratam
Nec fides sua, nec patria displicuit:
Græcæ ac Romanæ, Gallicæ, & Hetruscæ
Linguarum callentissimo,
Peregrinantium *Mercurio* fausstissimo,
Triplicis naturæ Regni lustratori acerrimo,
Botanico, Nummario, Philologo,
Sedulo, sagaci, Industrio;
Antiquarum rerum peritissimo,
Sanitatis Vindici, Medentium Oraculo,
Æterno leporum fonti,
Comitate insigni, facundiâ miro:
Collegij Medici, Hortique *Edinensis*
Auctori primo & præcipuo,
Rigidæ Virtutis Cultori strenuo,
Opum contemptori magnanimo,
Quo virum honestiorem nec elapsa tulerunt sæcula,
Nec ventura forsitan videbunt:
Amico singulari, *Æsculapio* ac Sospitatori suo,

Morte Devi Ctâ, CaLItibVs eXultIm aserIpto,
Incunte Jano,
Ætatis Climacterico magno;
Triumphalem hanc *Ephigraphen*,
Grato Mœrentique animo,
Ad aram famæ,
Appendit, Consecrat PonitquE;

D. *Andreæ Balforij*, Equitis Aurati, Medicinæ Doctoris, Epitaphium.

Vita vale, cum Vita perit, Mors invida Magnum
Balforium rapuit, Lubrica Vita Vale.
Occidit, heu! Patriæ lux, Gloria prima Medentûm;
quo ſine grande nihil, quo ſine dulce nihil.
Nunc Lepor et Riſus abiere, Saleſque venuſti,
Junctaque cum niveâ ſimplicitate fides.
Optime Cuſtodum, potuit quo Præſide ſolo
Roſſenſis Genio ponere jura ſuo.
Te Pater *Eridanus*, vitreis te *Sequana* Lymphis,
Angligenûm Tameſis, *Forthaque* triſte gemunt.
Nulli nota magis domus eſt ſua, quàm tibi cunctæ
Perſpectæ Gentes, Oppida, Corda Virûm.
Quin Natura Parens, alios quæ tetrica celat
Noſſe dedit tacito ſingula clauſa ſinu.
Debita Cæſaribus cognoverat, omnibus Æquum
Tradere, Principibus et placuiſſe Viris.
Fœlix, o nimium Fœlix, te *Scotia* ſalvo
non habet ulterius quo moriente cadat.

Accipe ſed facilis, deductum hoc carmen ab illo
debitor eſt vitæ, qui venerande tibi.

A. C. p. p.

Aliud.

Balforius magnus cecidit, decus ille Medentûm,
atque Pater, Patriæ deliciæque ſuæ.
Subſidium præſens Ægris, Hortique feracis
Fundator Medici, *Scotia* quo celebris.
Quæ Valles Montesque tenent, Vitreoque Profundum
Gurgite, quæ gremio Terra benigna tulit.

Cuncta

Cunctis ſuo, Natura parcens non invida, Muſis
Noſſe dedit, latebris quæ latuere ſuis.
Quæ propriis digeſta locis, digniſſima viſu,
Muſæo, cunctis conſpicienda dedit.
Et quod Mira poli, tenebroſo hoc carcere clauſus,
Non potis eſt oculis cernere corporeis,
Depoſito duro terrenæ pondere Molis
Exilit ad ſuperas mens reditura domus.
Purgatâ jam mente videt *Pulchrique*, *Bonique*
Fontem, ac æternis Delitiis fruitur.
Virtus orabat, *Laudes*

Aliud.

HEu cadit, heu nimium maturâ morte peremptus
Balforius, Patriæ Gloria magna ſuæ.
Vivit at æternum Nomen, ſemperque virebit
Juſtus honos, quem non deleat ulla dies.
Mens cognata Polo, longe majora petebat
quam Mare vel Tellus conſpicienda dabant.
Nam quæ rara tenent, poſtquam luſtraverat ille
Hinc abit aſtriferi viſere celſa Poli.

The ſame in Engliſh, by the ſame hand.

THe Great *Balfour* is dead, too ſoon alace!
who was his Countries Ornament and Grace.
But his great Name ſtill lives, and ſhall allwayes
A Garland wear. of never fading Bayes.
His Heaven Born Soul to great things did aſpire
Nor Sea nor Land could bound his Vaſt deſire;
For when the Wonders theſe contain'd he knew,
he paſſed hence, Heavens wonders next to View,

In

In Obitum Doctissimi et Integerrimi D. *Andreæ Balfourij* Equitis Aurati, Medicinæ Doctoris celeberrimi.

Multoties Lethi Victor *Balfourius* ingens,
Ipse cadit Victus Grate Trophæa neci;
Arte *Machaonia* tardavit fila Sororum
Elusit *Diris* funereasque Manus.
Herbarum plene Vites edoctus, et illum
Flora suo suavi fovit amica Sinu.
Indidit ille Deum *Rossæis*, expungere quem non
Evaluit *Bacchus* vel *Cytherea Venus*.
Viderat *Ausonias* terras, et *Celtica* regna,
perdoctus rediit visere rura soli
Pæonias artes non tantum calluit, ipsum
Nutriit amplexu diva *Minerva* suo
Naturæ interpres, cujus monumenta coegit
ex pelago, terris, Aeriâque domo.
Helluo librorum, quorum cumulavit acervos,
scriptaque quæ nondum publica facta typis.
Omnibus Urbanus, lenimen mentibus ægris,
fudit nare que Jocos et sine felle Sales.
Eheu! quod tempus, quæ lux Gratissima nobis
farciet hoc damnum vel reparare queat?
O dilecte Deo, Patriæ, Patriæque parenti,
et Medicis, Clero, Pauperibusque pijs.
Hic tua fama Moras faciet, dum *Phœbus Olympum*
Ornabit Radijs, et vehet axe diem.

Posuit R. C. M. V.

In obitum D. *Andreæ Balfourij*, a *Nurthbank*; Eq. Aur. M. D. doctiss. et in rebus naturalibus peritissimi.

Antiquam Stirpem Dominus *Balfourius* olim
Ornabat, Clarus Dotibus Ingenij,
Dum placuit (cur non?) alienas visere terras;
E quibus ad patriam plura notanda tulit,

[illegible] testatur et *Itala* tellus,
[illegible] testis erat, *Curia* testis erat,
[illegible] ut penetret penetralia et abdita duræ
Congessit varios, pignora chara, libros;
Fructus, *Frutices*, *Radices*, *Semina*, *Plantas*,
Et *Muscos*, *Muscas* (quis putet?) et varias;
Pisces, *Volucres*, *Numismata*, *Cornua*, *Conchas*,
Et *Terras*, *Lapides*, *Ossa*, *Metalla*; Satis.
Quicquid enim *Tellus*, aut protulit *Æquor* et *Æther*
Musæo (ut potuit) condidit ille suo.
Hinc modis Artis medicæ pervasit ad imas
Radices, illinc culmina summa petens.
Addatur *Virtus* diffusa, *Modestia* mira,
Candor labe carens, et sine fraude *Fides*.
Atq; ita *Divitias*, *Laudes*, *Famamq*; perennem
Obtinuit, meritis annumeranda suis.
Insuper et dicam, Medicis testantibus ipsis,
Huic Medico Medicum non supercesse parem:
Atq; hinc forte aliquis, viridi hoc sub cæspite, dicet
Tùm *Medicus* doctus, tùm *Medicina* jacet.

A. S. V. D. M. D.

FINIS.

Errata.

Pag. 13. lin. 11. pro ble *lege* noble p. 20. l. 10. pro *Monsterii* lege *Monasterij*. [illegible] l. 18. pro *Congiunne* lege *Cognitione* [illegible] *lege* etiam p. 58. l. 16. *pro* potissi[illegible] [illegible] p. 70 l. 4. *post* plurima *adde* [illegible] *pro* Fructuum *lege* Fruticum. p. 85. l. [illegible] *adde* Remedia. Literarum transpositiones, [illegible] aut defectus; et punctorum notationes, ex sensu facile corrigentur.